

form, geschafft ze ginn, wat u sech och méi Ge-
rechtgeket mat sech soll bréngen. An ech mengen,
fir d'éischt hu mer do PAPen a PAGen, déi mussen
opgegraff ginn, fir iwwerhaupt iergendwou kënnen
ze kucken, wat kënt, wat am Moment do ass, dat
gekoppelt un e Registre, an dann eréischt kënne
mer eppes Gerechtes ausschaffen, wou ee ka soen:
„Esou an esou kann eng Tax ausgesinn.“ Dofir
wäerte mer och dës Motioun net matdroen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci, Madamm
Ahmedova. D'nächst Wuertmeldung kënt vum Här
Roy Reding.

■ **M. Roy Reding (*ADR*)**.- Jo. Merci, Här President.
Och d'ADR wäert déi Motioun hei net matstëmmen.
Wuel ass d'Taxe nationale eng besser Léisung wéi
eng Taxe communale, wann ee scho misst an déi
Richtung goen, mee wéi gesot: Mir si géint esou
eng Tax.

Dann ass et begréissenswäert, datt gesot gëtt,
wann een een Immeubel wëllt hale fir seng Descen-
dance, datt dat géif ausgeschloss ginn. Dat be-
gréisste mer ausdrécklech! Mee et ass eis ze enk
gefaasst, well et nach ganz aner Motifs valables -
très valables! - gëtt, fir en Immeubel eidel stoen ze
hunn.

A schlussendlech ass mer och deen drëtten Turet ze
enk gefaasst, wann een do seet: « destinés exclusi-
vement à un usage commercial, artisanal, agricole,
industriel ou de profession libérale ». Ech mengen,
ganz oft sinn Immeubelen eebe mixte. An do ass
datt dann net esou einfach ze definéieren.

Aus all deene Grënn wäerte mir als ADR géint dës
Motioun stëmmen.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci, Här Reding.
An dann hat d'Madamm Nathalie Oberweis d'Wuert
gefrot.

■ **Mme Nathalie Oberweis (*déi Lénk*)**.- Jo. Ech fan-
nen, d'Iddi vun enger Taxe nationale ass ganz ok.
Mir wollte lo net communale oder nationale, dat
war fir eis oppen, wéi ech et och gesot hat vir-
drun. Dat gefällt eis eigentlech. Mee deen zweeten an
deen drëtten Punkt, do si mir eigentlech net domat
averstanen. Dofir géife mir déi heiten elo net mat-
droen, well mir eigentlech do wëlle méi wäit goen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci, Madamm
Oberweis. D'nächst Wuertmeldung ass fir den Här
Marc Lies.

(M. Max Hahn se met debout et se rassoit.)

Et geet der Rei no hei.

■ **M. Marc Lies (*CSV*)**.- Merci, Här President, fir
d'Wuert. Mir hätten de Max awer nach kënne vir-
huelen. Dann hätt ech och do nach kënne lauschte-
ren, wat dann effektiv d'Position vun der DP ass.
Bon, ech ka mer awer virstellen, wat se wäert sinn.
Ech fannen et just remarkabel: En fin de compte si
mer eis eens ëm de Constat, datt eng national Spe-
kulatioustax soll ageféiert ginn, an da „scheiden
sich die Geister“ effektiv opgrond vun engem ge-
wëssenen Detail, deen, mengen ech, awer herno,
wann iergendwann eng Kéier esou eng Tax oder
Steier wäert kommen, genau dat wäert ophuelen,
och wann dat net haut oder muer ass, dann ass et
iwwermuer. Dofir fanne mer et remarkabel, datt
effektiv d'Majoritéit sech eigentlech eens ass, awer
dergéint stëmmt. Mee bon. Dat kenne mer jo.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools,
Här Lies. An da wier et um honorabelen Här Max
Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Max Hahn (*DP*)**.- Jo. Ech war ze fréi opgesta-
nen. Jo, Här President, wat wëlle mer? Ech mengen,
mir wëllen d'Bauland, dat am Bauperimeter ass,
mobiliséieren. Iwwer wéi e Wee a virun allem wéi
eng ... Ech mengen, dat ass d'Grondsteierreform.
Dat hunn ech, mengen ech, de Mëtten e puermol hei
widerholl. Dat heescht, eng national Léisung.

Op där anerer Säit, wéi gesot, wësse mer och, wie
mer viséiere wëllen. Mir wëllen haaptsächlech
d'Leit, déi ganz vill Terrainen hunn - d'Groussgrond-
besëtzer, soen ech emol -, derzou beweegen, hir
Terrainen op de Marché ze bréngen, respektiv och
d'PAPen, déi gestëmmt goufen, wou net drop ge-
baut gëtt reng aus spekulative Grënn, ech mengen,
deem wëlle mer entgéintwierken. Däers si mer eis
bewusst, och an der Majoritéit. An dofir hu mer dat
am Koalitiounsaccord och esou festgehalen, dass
mer dat am Kader vun der Grondsteierreform géife
maachen.

Ech soen lech Merci. A mir wäerten dofir déi Mo-
tioun hei net matstëmmen.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools,
Här Hahn. Ech mengen, da kënne mer... Nee, den
Här Gilles Roth.

■ **M. Gilles Roth (*CSV*)**.- Ech hunn elo noge-
lauscht. Ech hätt eigentlech gären zwou Äntwer-
ten. Dat eent war vun der Vertrieederin vun der grén-
ger Fraktioun. Wann ech dat esou verstanen hunn,

géif si waarden, bis d'PAG- a PAP-Reformen duerch
wären. Mee zënter 2006 gëtt et déi sougenannt
Grondsteier B6. A ville Gemengen ass déi ausgewi-
sen. Et gi vill Gemengen, déi en extrae Grondsteier-
niveau hu fir fräi stoend Bauplazen, déi net zu Bau-
plazenzwecker genotzt ginn. An duerfir froen ech
mech eigentlech - an ech froen och déi gréng Par-
tei, déi jo d'Partei vum Bauteminister a vum Wun-
nengsbauminister ass -, wéi si sech dat da konkret
virstellt oder wat nach elo misst geännert ginn.

Deen zweete Punkt ass deen: De Max Hahn ass elo
am Numm vun der Koalitioun drop agaangen, dass
si géifen op d'Grondsteierreform waarden. Ech wëll
just soen, dass mir am Joer 2021 sinn. Ech kéint
mer virstellen, dass eng Steier eigentlech mat dem
1. Januar vun engem Joer géif a Kraaft trieden. Ech
géif duerfir de Vertrieeder vun der DP froen, wéini
dass dann an der Koalitioun déi Grondsteierreform
a Kraaft géif trieden.

(Interruptions)

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci, Här Gilles
Roth. Dann hat den Här Marc Goergen d'Wuert ge-
frot.

■ **M. Marc Goergen (*Piraten*)**.- Merci, Här Pre-
sident. Et ass ëmmer interessant, well ee wierklech
mierkt, dass och ... Ech mengen, e bëssen ëmge-
dréit: Et ass wierklech interessant, well een awer
och mierkt, dass déi eenzel Parteien ënnerschid-
lech Positionen hunn, wat der Demokratie wierk-
lech guttdeet.

Also bei der Taxe nationale - bei der CSV - kéinte
mer nach matgoen. Wat mir och gutt fannen, ass,
dass dat, wat ee fir den eegene Gebrauch, also wat
een herno fir d'lerwe géif halen, och nach fräi wär.
Dat wär alles sympathesch bei der CSV. Leider:
Deen drëtten Punkt, dass mer de Commercial, d'Pro-
fessions libérales an alles ..., dat mécht eis herno
d'Dier vill ze vill grouss op, dass déi, déi souwisou
Firmen hunn a sech elo scho Verschiddenes kë-
nnen erlaben, herno vun deene Steieren ausgeholl
wären. Bei deem Theema si mir Piraten dann e
bësse méi kriddeleg. Dofir wäerte mer eis enthalen.
Mee déi zwee éischt hätte mer awer ganz sympa-
thesch fonnt.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools,
Här Goergen. Et ass keng Wuertmeldung méi do,
soudatt mer kennen zum Vott vun dëser Motioun
kommen.

Vote sur la motion 2

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech
Stëmmen.

(Interruptions)

■ **M. Gilles Roth (*CSV*)**.- Ech hat eigentlech zwou
Froe gestallt. Ech stelle fest, dass eigentlech do
keng Äntwert kënt. Dann huelen ech ...

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Ech hat keng
Wuertmeldung gesinn, Här Roth.

■ **M. Gilles Roth (*CSV*)**.- Jo.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Kee Fanger an der
Luucht. An duerfir ...

■ **M. Gilles Roth (*CSV*)**.- Also, ...

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- ... komme mir zum
Vott an deen ass schonn amgaang.

■ **M. Gilles Roth (*CSV*)**.- ... da komme mir also zum
Verständnis, dass dës Legislaturperiod keng Re-
form vun der Grondsteier wäert stattfannen.

■ **Une voix**.- Dat ass richtig ...

■ **Une autre voix**.- A wéi enger Prozedur sidd Dir?

(Interruptions)

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Déi, déi wëllen e
Vote par procuration ofginn, déi sollen d'Hand an
d'Luucht hiewen.

(Appel nominal pour votes par procuration)

(Interruptions)

Domadder ass dës Motioun mat 20 Jo-Stëmmen,
36 Nee-Stëmmen an 2 Abstentionen ofgeleent.

*Résultat définitif après redressement : la motion 2
est rejetée par 21 voix pour, 37 voix contre et 2 ab-
stentions.*

*Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt
épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen,
Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf,
Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch,
MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo,
Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar,
Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul
Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler
(par M. Jean-Marie Halsdorf) et Michel Wolter (par
Mme Martine Hansen).*

*Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles
Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi,
Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole
Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et
Mme Lydie Polfer ;*

*Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana,
Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves*

*Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel,
Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen (par M. Yves
Cruchten) et Lydia Mutsch ;*

*Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François
Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain,
Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché
et M. Charles Margue ;*

*MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et
Roy Reding ;*

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

*Se sont abstenus : MM. Sven Clement et Marc
Goergen.*

Motion 3

Da komme mer zur Motioun Nummer 3, déi vun der
CSV-Fraktioun deposéiert ginn ass, an där et ëm déi
Logements de service geet, déi inoccupé sinn an
déi dem Staat gehéieren. Wie wëllt nach zu dëser
Motioun d'Wuert ergräifen? D'Madamm Ahmedova.

■ **Mme Semiray Ahmedova (*déi gréng*)**.- Jo. Merci,
Här President. An elo nach eng Kéier: Ech mengen,
de Minister huet et en long et en large erkläert. An
d'Regierung ass amgaangen, dorunner ze schaffen.
Dat gesot wäerte mer dës Motioun natierlech och
net matstëmmen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci, Madamm
Ahmedova. D'nächst Wuertmeldung ass fir
d'Madamm Nathalie Oberweis.

■ **Mme Nathalie Oberweis (*déi Lénk*)**.- Jo. Merci fir
dës Motioun. Also, mir fannen déi ganz sym-
pathesch. Mir géifen awer mengen, dass een net
just soll d'Logements de service, mee dass een ee-
ben alleguerten d'Logementer, vun deenen de Staat
Propriétaire ass, hei da considéiere misst.

An eiser Motioun war en anere Punkt, dass de Re-
levé ..., dat wär eigentlech da virdrun, fir d'éischt de
Relevé an da géing een d'Mobilisation dovun-
ner Dat heescht, dat wär complémentaire. Also,
mir géifen déi matdroen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci, Madamm
Oberweis. An da geet d'Wuert un den Här Roy
Reding.

■ **M. Roy Reding (*ADR*)**.- Jo. Merci, Här President.
Mir droen dat heiten als ADR selbstverständlech
mat, obwuel et eis bei Wäitem net wäit genuch
geet. Hei gëtt just geschwat vu „logements de ser-
vice inoccupés“. Et gëtt nach ganz vill aner Gebaier,
wéi Logements de service, déi an ëffentlecher Hand
sinn an déi inoccupé sinn, sief et a Gemengen, sief
et staatlechersäits.

Wat een och onbedéngt misst derbäisetzen, dat
wier, datt et muss ophéieren, datt d'Verwaltungen,
ëffentlech Behörden a Wunnraum sëtzen, wat ëm-
mer erëm virkënt, wat ëmmer nach virkënt, an
Hauser, an Appartementer. Souguer eist Geriicht
sëtz a Wunnraum, an Appartementer. Dat ass e
Skandal an eisen Aen. Also déi dote Fro ass richtig
opgeworf vun der CSV. Mir stëmmen dat mat. Mee
et muss een dat nach vill méi wäit faassen.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci, Här Reding.
An da wier et um honorabelen Här Marc Goergen.

■ **M. Marc Goergen (*Piraten*)**.- Merci. Also mir
wäerte se och matstëmmen. An ech gesinn hei
awer en Ennerscheed zu der Regierungsposition.
Well do steet: „direkt“! A wann ech d'Regierung rich-
teg verstanen hunn: „Kuckt Dir elo mol, wéini, ier-
gendeng Kéier.“ Mee dat ass jo awer e bëssen de
Geck herno mat de Leit dobaussen gemaach! Mir
hunn eng Logementskris, de Staat huet esou vill
Wunnraum, deen en direkt kéint erausbréngen, an
dann heescht et ëmmer nëmme: „Mir kucken“. Wéi
sollen d'Leit dann dobaussen nach Vertrauen hunn,
dass dës Logementskris geléist gëtt?

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools,
Här Goergen. Et ass keng Wuertmeldung méi do.
Da kënne mer zum Vott kommen.

Vote sur la motion 3

Fir d'éischt de Vote électronique, fir déi perséinlech
Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi
wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun mat 29 Jo-Stëmme
géint 31 Nee-Stëmme ofgeleent.

*Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt
épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen,
Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf,
Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch,
MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo,
Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar,
Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul
Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler
(par M. Jean-Marie Halsdorf) et Michel Wolter (par
Mme Martine Hansen) ;*

*MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et
Roy Reding ;*

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

*Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles
Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi,
Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole
Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et
Mme Lydie Polfer ;*

*Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana,
Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves
Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel,
Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen (par M. Yves
Cruchten) et Lydia Mutsch ;*

*Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François
Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain,
Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché
et M. Charles Margue.*

11. 7798 - Projet de loi autorisant l'État à participer au financement de l'assainissement et de la revalorisation du site du projet « Wunne mat der Wootz »

7799 - Projet de loi autorisant l'État à participer au développement de logements du projet « Wunne mat der Wootz »

Den nächste Punkt vum Ordre du jour vun haut sinn
d'Projets de loi 7798 a 7799 iwwert de Projet
„Wunne mat der Wootz“. D'Riedezäit ass nom Mo-
dèle 1 festgeluecht.

An d'Wuert huet elo d'Rapportrice vun deenen zwee
Projets de loi, déi honorabel Madamm Semiray
Ahmedova. Madamm Ahmedova, Dir hutt d'Wuert.

Rapports de la Commission du Logement

■ **Mme Semiray Ahmedova (*déi gréng*), rappor-
trice**.- Merci, Här President, léif Kollegeinnen a Kol-
leegen, ech stellen lech haut e mëndleche Rapport
vir zum Finanzéierungsprojet „Wunne mat der
Wootz“.

Hei ass decidéiert ginn, dat Ganzt an zwee Geset-
zesprojeten opzedeele fir méi Kloerheet a méi
Transparenz, virun allem fir eis Chamber, déi jo de
Rôle vum Contrôle wäert hunn.

Déi éischt Enveloppe budgétaire, de Projet de loi
7798, geet haaptsächlech drëm, eng Revalorisa-
tioun a Renaturéierung vum Site ze erreechen, fir
datt een iwwerhaupt och eppes mam Site kann
ufänken.

Déi zweet Enveloppe budgétaire, de Projet de loi
7799, definéiert konkret de Montant fir den zu-
künftege Bau vu Wunnengen.

Dir gesitt also: Déi zwee Projete si ganz enk unenee
gebonnen.

Ech wëll lech awer kuerz de Kader setzen: „Wunne
mat der Wootz“ huet eng Fläch vu ronn 35 Hektar,
déi et erlaabt, ronn 900 Wunneenheeten ze baue fir
ronn 2.000 Awunner, déi mëttelfristeg kënnen do-
hinner wunne goen. Wichtig ze betounen wier, datt
mer hei 30 % vun de Wunnenge wäerte verkafen
ënner enger Emphyteos. A ganzer 70 % ginn an
d'abordabel Location, wat natierlech och heescht,
datt déi Wunnengen nohaltig an der ëffentlecher
Hand wäerte bleiwen. Den urbanen a regionale
Kontext vum Projet ass den historesch gepräagten
Industriesite vu Wolz. De Masterplang „Wunne mat
der Wootz“ gesäit och eng Revalorisation vun den
alen Industrielech vir. Dës spezifesch Kontext
ass och de Fil conducteur fir déi gesamt wirt-
schafleche, ekologesche a sozial Entwécklung vum
Projet.

Ech wëll lech hei e puer chronologesche Stéchnatu-
mer ugin, fir d'Komplexitéit vum ganze Projet ervir-
zehiewen.

Schonn am Joer 2000 huet sech déi Fro gestallt,
wat ee soll mat de Friché vu Wolz maachen. Wéi
soll a wéi kann ee se iwwerhaupt entwéckelen?
2009 sinn déi éischt Etüde lancéiert ginn. Dës Pro-
jet ass d'Resultat vun enger ganz gudder Zesum-
menaarbecht zwëschent urbanistesche Bureau
d'études, interministeriellen Aarbechtsgruppen, der
Gemeng Wolz an natierlech dem Fonds du Loge-
ment.

D'Demolitiounsarבעchte vun den Industriegebaier
goufen 2013 ugefaangen an 2020 ofgeschloss.
2016 war de Plan directeur - den Absichtsplang - of-
geschloss. Am 2021 hu mir souguer eng éischt
Inauguration um Site gehat, nämlech de Circular
Innovation Hub.

Wat genau gëtt iwwert dës Gesetzesprojet finan-
zéiert? Mam Projet de loi 7798 erlaben mir als
Chamber der Regierung, sech un de Finanzéierungs-
arבעchte vum Assainissement an der Revalorisa-
tioun vum Site ze bedeelegen. Dës Käsche gesi vir:
engersäits d'Renaturéierung vum Floss Wolz an
anerersäits d'Sanéierung vum Buedem, deen
duerch déi Altlasten, déi d'Industrie hannerlooss
huet, verseucht gouf. Dës Aarbechte wäerten na-

tierlech de ganze Site op an dës Käschte sinn essenziell a wierklech noutwendeg, fir iwwerhaapt kënnen eppes mat dësem Site unzefänken.

Urbanistesches gesinn ass et och wichteg, esou Sitten ze revaloriséieren, fir der lokaler Geschicht an dem Patrimoine iwwerhaapt en zweet Liewe kënnen ze schenken. Oft sinn dat grouss Arealer, déi en interessante Potenzial ubidden.

Anerersäits hu mir jo hei zu Lëtzebuerg wierklech e ganz groussen Drock op eise Foncier. An esou Industriefrichë sinn awer déi Opportunitéit, fir kënnen ganz nei Quartieren ze entwéckele mat Wunnengen, déi eiser moderner Gesellschaft an dem haitege Besoin entsprechen - Stéchuert: Liewensqualitéit, sozial Kohäsion, sozial Mixitéit, eng ugepasst Mobilitéit an natierlech bezuelbar Wunnengen.

Fréier waren dës Friche oft ausserhalb vun de Stied an Dierfer. Mat dem demographesche Wuess-tum befanne sech dës grouss Terrainen mëttlerweil meeschtens am Kär vum urbanistesche Perimeter, wat natierlech och e weideren Ureizpunkt ass, fir dës Sitten ze entwéckelen.

Konkreet soll dës Gesetzesprojet d'Käschte vun 126,5 Milliounen Euro droen. 101 Milliounen wäerte jee weils iwwert de Fonds spécial lafen, dee mer och schonn d'lescht Woch hei laang a breet beschwat hunn, a falen dann ënnert d'Rubrik vu Wunnengsbauentwécklung. Déi weider Käschte vu 25,5 Milliounen, déi spezifesch fir d'Renaturéierung vum Floss virgesi sinn, ginn dann och iwwert de Fonds pour la gestion de l'eau gedroen.

Fir lech eng Timeline ze ginn, wäerten dës Aarbechte bis 2028 daueren. Am Ganze sinn dat siwe Joer, déi ee brauch, fir de Site ze revaloriséieren.

Mam Projet de loi 7799 ënnerstëtze mir hei konkreet déi finanziell Bedeelegung fir de Bau vu Wunnengen, fir déi PAPen, also déi Plan-d'aménagement-particulieren, déi scho konkreet approvuiert goufen. Dat sinn der dräi vu siwen. Dat bréngt mat sech, datt mer an Zukunft och dës Projet wäerte missen upassen, soubal mer déi nächst véier Pape fäerdeg hunn.

Dëst Joer fänken déi Viabilisatiounsarbechten am Quartier 3 un an d'nächst Joer däre an de Bagger rullen a mir fänke konkreet u mat bauen.

De Budget fir deen zukünftige Bau fir Wunnenge gesäit 159,5 Milliounen vir - no uenen opgeronnt. Et muss een awer och op dëser Plaz soen, datt dës Budget des Éfteren iwwerschafft gouf, fir eng Optimisatioun vun de Käschten ze erreechen. An deem Sënn ass am Dialog mat der Gemeng d'Baudichte ëm ganzer 12 % erhéicht ginn. Esou si mer vun 33 op 37 Wunnitéite pro Hektar eropgaangen. An ech wëll wierklech hei d'Gemeng feliciteiere fir dës flott Initiativ.

Hei wiere mer och erëm beim Fonds spécial de soutien au développement du logement fir d'Finanzéierung vun de Bauarbechten. Et ass virgesinn, déi dräi Quartiere bis Enn 2036 fäerdeg ze hunn, ganzer 14 Joer. Mat béid Projet-de-loie si mer bei engem Montant, dee am Gesamten 286 Milliounen Euro héich ass, fir nohalteg an abordabel Wunnengen ze bauen am Härze vum nördlechen Deel vun eisem Land.

Ech wëll lech awer och net de Projet „Wunne mat der Woltz“ selwer virethalen. Fir d'Diversitéit, awer och, fir dem ganzen Areal verschidden architektoneschen an urbanisteschen Konzepter a Kontexter ze ginn, ass dat Ganzt a siwe PAPen opgedeelt.

Kuerz zum urbanistesche Konzept: De Projet huet héich Ambitiounen a soll och e Beispillprojet gi fir nohaltegt Bauen an nohaltegt Liewen. Hei steet déi sozial a solidaresch Kreeslafwirtschaft am Mëttelpunkt vum ganze Konzept. Gemeinschaftsgäert, Gemeinschaftsraum a souguer e Plan de cohésion sociale sollen opgestallt ginn. Et däreft een natierlech och net de Konzept vun engem „repair café“ vergiessen, wou „sharing“ groussgeschriww gëtt - niefwebäi „reuse, reduce a recycle“.

Mir hunn hei en nohaltegen a liewensqualitativ héich orientierten Urbanismus fir déi ëffentlech Raim. Mir brauchen haut déi nammlechte Quartieren, déi eisem Liewensstil ugepasst sinn. Zum architektoneschen Deel: Eng nei Ausaarbechtung a Bauweis sinn hei extra entwéckelt ginn, fir enger Kreeslafwirtschaft ze entsprechen. Fir lech e konkreet Beispill ze nennen, wäert hei e groussen Deel vun de Materialien, déi bei der Ofmontéierung vun den ale Friche ugefall sinn - déi also sur place louchen - och erëm fir déi nei Gebaier verwennt ginn. D'Gebaiere wäerten och flexibel a modular gebaut ginn, an dat erlaabt hinne, méi eng laang Liewensdauer ze hunn.

Kuerz zu der Mobilitéit: Wann esou e grouss Quartier entsteet, muss een natierlech och u Mobilitéit denken. D'Mobilitéit ass d'Basis, wat d'Logements-entwécklung ugeet. Den Zougang zum ëffentlechen Transport ass hei eng Selbstverständlechkeet, well de Projet direkt mat Zuch- a Busverbindungen un d'Gare ugebonnen ass. Zousätzlech hu mer och e ganz neie Pôle d'échange. An am Géigendeel zu deem sollen d'Autoen esou gutt wéi méiglech aus

dem Quartier erausbleiwen. De Quartier soll erëm den Awunner gehéieren an d'Kanner solle kënnen ouni Gefor op der Strooss spillen, wat natierlech als positiv Konsequenz huet, de soziale Kontakt unzereegen.

Sammelparkinge sinn och an der Peripherie vun de Quartiere virgesinn. Déi verschidde Quartiere sinn duerch kleng Weeër verbonden, wou de Foussgänger a Vélofuerer am Mëttelpunkt steet. Déi Weeër féieren op an duerch Spillplazen, Parken, gréng Plazen, awer och Commercen a Caféen. Méi wéi awer just „mobilité active“, gëtt hei och e „vivre ensemble“ favoriséiert. Et wäert een net méi mat sengem Auto an d'Garage fueren, d'Garagépaart zoumaachen an doheim sinn. Hei wäert ee seng Nopere begéinen, wann ee vum Parking heemtrëppelt oder seng Kanner ze Fouss an d'Schoul bréngt. Doduerjer entsteet och eng gesond zwëschemenschlech Symbios am Quartier selwer, wat an der Lescht an den urbanisteschen Konzepten, leider, ëmmer méi vergiess ginn ass.

Et muss ee sech och bewosst sinn, datt en Haus ouni Garage u sech och méi bëlleg kascht an et brauch een och net déi onnéideg Aushiewunge vum Buedem ze maachen. E „car and bike sharing“ gehéieren natierlech zu dësem Mobilitéitskonzept a sinn e wichtegt Element.

Wat déi weider Infrastrukturen um Site ugeet, hu mer hei eng nei Schoul, eng nei Maison relais, eng Sportshal, e pädagogesche Musée, eng Musekschoul a weider ëffentlech Gebaier. Et muss een och nach soen, datt d'Rez-de-chaussée vu sämtleche Gebaier fir divers Aktivitéite wäerte virgesi sinn, wéi zum Beispill kleng Geschäfte, divers Servicier, kleng Entrepreneuren oder och nach Restauranten.

Ech wëll lech awer och kuerz den Energiekonzept vun deem Ganzen erklären, well en ass ganz speziell a ganz innovativ. De ganze Quartier soll energie-neutral sinn. De Site wäert un en Nahwärmenetz ugebonne ginn, vläicht besser bekannt ënnert der Bezeechnung „réseau urbain“. Konkreet gëtt hei déi Hëtzt duerch e saisonalen Äisspächter produziéiert, gekoppelt un eng Fotovoltaikanlag. Hëtzt gëtt hei aus dem Buedem geholl an duerch den Aggregatzustandswiessel produziéiert.

Déi Fotovoltaikanlag ass néideg, fir déi Niddertemperatur-Wärmepompe ze bedriewen. Dës Produktioun u Wäermt ass - wéi Der kënn gesinn - ganz op erneierbar Energie baséiert, mee net nëmmen fir déi Anlag. Och soss iwwerall kënn Fotovoltaik op d'Diecher. Mir hunn hei bal iwwerall Flaachdiecher, déi en plus begréngt sinn. Dat heescht, engersäits hu mer e positiven Impakt op d'Biodiversitéit, an anerersäits hu mer natierlech eng optimal thermesch Isolatioun fir d'Gebai. D'Gebaiere sinn en plus op dem Energie-Plus-Konzept opgebaut, och mat „smart buildings“. Dat heescht, sämtlech Gebaiere si matenee vernetzt a wann dat eent Gebai méi Energie produziéiert an dat anert dee Moment méi Energie brauch an net genuch produziéiert, kënn se déi Energie ënner sech austauschen.

Fir ofzeschleissen: Wat den innovativen an nohaltegen Aspekt vum Projet ugeet, wollt ech lech och nach soen, datt mer hei an engem Nullofallsystem wäerte sinn. Bei der Demolitioun vun den Aarbechte vun den Anlagen, déi schonn um Site waren - wéi ech scho virdu gesot hunn -, gi sämtlech Pièce fir den Neibau verwent, mee et kommen awer och nach en Triage, e Recycling an e Compostagecenter op de Site selwer drop.

Dir Dammen an Dir Hären, Dir gesitt, mir sinn hei wierklech an engem ganz innovativen Konzept, dee sécherlech wäert e Virreider si fir zukünftig Ökoquartieren.

Fir ofzeschleissen, kommen ech natierlech och kuerz op d'Aarbechte vun der Logementskommission. De Projet de loi gouf an der Chamberskommission vum 8. März vun dësem Joer presentéiert. De Staatsrot huet säin Avis de 15. Juni ofginn an hat keng weider Observatiounen.

Mir kruten och keng weider Avise vun den zoustännegen Beruffsgruppen zu dësem Projet.

Den Text vum Gesetzesprojet an och den Avis vum Staatsrot goufen an der Sëtzung vum 17. Juni analyséiert. De Rapport zu dësem Projet de loi ass den 18. Juni un d'Kommissionsmembere verschéckt ginn an de 24. Juni 2021 hu mer dës Rapport och an der Kommission ugeholl.

Fir weider Detaillere verweisen ech selbstverständlech op mäi schréffleche Rapport. An dat gesot, hoffen ech natierlech op eng breet Zoustëmmung, well mer alleguete wëssen, wéi wichteg et ass, Logementer ze bauen.

An ech soen lech villmools Merci fir d'Nolauschten a ginn natierlech och den Accord vun eiser grénger Fraktioun. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président*.** - Merci villmools der Madamm Rapportrice Semiray Ahmedova.

Als éischte Riedner ass den honorabelen Här Emile Eicher agedroen. Här Eicher, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Emile Eicher (CSV).** - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den 31. August 1942 ass en Datum, deen als Schlësselement vun eiser Lëtzebuerger Geschicht gëllt. Op engem Méindegmoien gouf an der Ardennestiedche Wolz e Generalstreik géint den Naziregime ausgeruff. Den Ausléiser fir dës Protest war d'Entscheidung vum Gauleiter Gustav Simon, Lëtzebuerger Jonge vun de Joergäng 1920-1924 fir déi däitsch Wehrmacht zwangs-zerekutieren. Ufank war um siwen Auer virum Portal vun der Ideal-Fabrick zu Wolz an en huet sech och ganz schnell iwwert d'ganzt Land ausgebreet. Wuel gouf dee Streik bluddeg néiergeschloen, mee trotzdem ass dee couragéierten Akt vu Widerstand an der ganzer Welt mat vill Respekt an Unerkennung wouergeholl ginn.

Här President, de Projet „Wunne mat der Woltz“, dee mir de Mëtteg stëmmen, kann een och als historesch bezeichnen, well e jo op deem selwechte Site realiséiert gëtt, wou Lëtzebuerger Geschicht geschriww gouf, a well en och fir Wolz a fir déi ganz Regioun eng nei an nohalteg Perspektiv opweist. Engem Site, dee jorelaang Dausende vu Leit an der Regioun Aarbecht erméiglecht huet, gëtt mat dësem Projet erëm neit Liewen agehaucht.

Här President, nieft der Tradition vum Béierbrauen huet d'Stad Wolz joerhonnertelaang e wichtegt wirtschaftlecht Standbeeg gehat, nämlech d'Liedergierewereien. Laut meng Recherchë ginn d'Originne vun der Liederindustrie zu Wolz bis an d'16. Joerhonnert zréck an 1868 gouf et zu Wolz schonn 28 Gierweren, woubäi d'Firmaen Ideal a Lambert bis an déi zweet Hallschent vum 20. Joerhonnert iwwerliefert hunn.

Ideal huet zum Beispill tëschent den zwee Weltkriecher 1.200 Persounen beschäftigt seng Produite weltwäit gelievert. Bei Lambert waren et 300 Leit. Leider ass dës Successstory nom Krich net weidergaangen. Lambert huet 1953 seng Dieren zouge-maach a fir Ideal war et 1961 Schluss. Déi international Konkurrenz an d'Opkomme vum Konschtliedder ware schlussendlech Schold um Niddergang vun deenen zwou leschte Gierweren zu Wolz an hu vill Leit an d'Aarbechtslosigkeit gedriwwen.

No dëser glorreicher Zäit gouf et awer roueg op dem Site bei der Wolz. Et war eis och do gaange wéi op villen anere Plazen: D'Wirtschaft an Europa a virun allem zu Lëtzebuerg war an e Strukturwandel komm, ewech vun der Industrie an hin zu enger Dëngschtleistungsgesellschaft.

Duerfir waren och an den 80er-Joren zu Wolz nach ëmmer keng nei Betriber an Aussicht, déi sech op deem ale Site wollten néierloossen. Laut dem aktuellen Buergermeeschter vu Wolz, dem Fränk Arndt, gouf et zu dëser Zäit awer schonns éischt Iwwerleeungen, fir e grouss Wunnprojet op de Friche ze developpieren. Mee duerch ongekläert Froen zu de Propriétéitsverhältnissen an der Problematik vun der Sanéierung sinn déi Iddien net weidergedriwwen ginn.

An den 90er-Joren, nodeems déi lescht Betriber dunn de Site verlooss hunn, sinn déi deemoleg Gemengeresponsabel an de Besëtzer vun de Friche komm an et ass dunn och konkreet driwwer nogeduecht ginn, fir de Site ze revaloriséieren.

Et ware virun allem d'Buergermeeschteren an d'Schäfferéit aus där Zäit, déi ugefaangen hunn, éischt konkreet Visiounen ze entwéckelen, fir dës Site ze notzen. Eng féierend Kraaft war zu deem Moment de Romain Schneider, dee sech als Buergermeeschter fir e Wunnprojet op den Industriefrichë ganz staarkemaach huet. Ennerstëtzt a schlussendlech konkreet gouf de Projet dunn duerch eise Kolleg Marco Schank, deen a senger Funktioun als Wunnungsbauminister ee vun de vehementesten Ennerstëtzer vum Wunnprojet „op der Woltz“ war.

Enner dem Impuls vum Marco Schank a mat der Ennerstëtzung vum Romain Schneider ënnert der Regierung Juncker-Asselborn II sinn d'Grundsteng fir de Projet, dee mir haut stëmmen, geluecht ginn. De grouss Verdéngscht vum Marco Schank war et, de Fonds du logement als Partner mat an d'Boot ze huelen, fir dës Projet iwwert déi nächst 15 Joer ze developpieren. Deemools hat hien d'Kou vum Äis geholl.

Ech wëll him an deenen aneren, deene villen aneren, déi ëmmer un dës Projet gegleeft hunn, vun dëser Plaz aus Merci soe fir hire Courage, hir Wäitsicht an hir Ausdauer. Hei muss ee kloer soen, datt do vill politesche Courage darbäi war, well et hei awer ëmmerhin ëm e ganz grouss Wunnengsbau-projet geet, wou virun allem och den abordable Wunraum am Mëttelpunkt steet.

Här President, déi zwee Projeten, deenen hir Finanzéierungsgesetz mir de Mëtteg stëmmen, ginn nei Hoffnung fir d'Stad Wolz. Net manner wéi 872 Wunnenge ginn elo op deenen alen Industriebroochen gebaut, dovunner aleng 833 vum Fonds du logement, dat Ganzt fir eng ronn 2.000 Awunner. Bal 160 Milliounen Euro ginn an den nächste Joren an de Wunnengsbau investéiert, an domadder och an der Regioun, an hoffentlech huet déi lokal Wirtschaft och en Undeel un dësen Investitiounen.

Et ass och d'Hoffnung, datt mer duerch dës Projet e bëssen Drock aus dem Wunnengsmaart geholl kréien, well zu Wolz an Émgéigend, genauso wéi am Rescht vum Land, ass de Präis vum Wunnengsbau an de leschte Joren an d'Luucht geschoss an ëmmer méi Leit hu Schwierigkeeten, sech en Daach iwwert dem Kapp ze leeschten. Duerfir ass de subventionéierte Wunnengsbau an dëser Géigend ëmsou méi wichteg.

De Logementprojet, ech hunn et elo grad gesot, gëtt quasi exklusiv vum Fonds du logement realiséiert. An an esou engem Projet ass et extreem wichteg, de gudden, ausgeglachene soziale Mix ze assurieren. Duerfir müssen déi nei Bewunner och déi éischt Jore begleet ginn, fir datt se an deem neie Quartier eng sozial Kohäsion entstoe kënnen loossen tëschent souwuel deenen neien Awunner, déi an dee Quartier zéien, mee awer och tëschent deenen neien Awunner an deene besteeenden Awunner an der Wolzer Stad selwer. Et muss absolut verhënnert ginn, datt een do eng Retortestad matzen a Wolz entstoe léisst.

Et geet awer net duer, datt mir elo fir 2.000 Leit erschwéngleche Wunraum schaffen. D'Fro muss och gestallt ginn, wou déi Leit an Zukunft schaffe sollen. Bekannterweise ass dës Regioun net déi struktur-stärkst Regioun am Land an duerfir muss ee sech iwwerleeën, wéi ee laangfristeg an och nohalteg Aarbechtsplazen an dëser Regioun usidele kann.

Et bleift e groussen Challenge, fir nei Aarbechtsplazen unzézien. Duerch dës Projet ginn awer nei Dieren op, well fir d'éischte Kieler am grouss Stil d'Prinzipie vun der Kreeslafwirtschaft zum Droe kommen an domadder sécherlech och Betriber wäerten ugezu ginn, déi sech dann an där Regioun néierloossen.

Här President, dës Projet wäert a ville Punkten zukunftsweisend si fir d'Stad Wolz, fir hir Regioun, awer och fir d'ganzt Land. Nieft dem Wunnprojet Elmen an der Gemeng Kielen, bei deem de Buergermeeschterkolleg Félix Eischen sech proaktiv engagéiert, ass de Projet „Wunne mat der Woltz“ no Elmen e weidere Pilotprojet, deen dem Usproch vun engem modernen Urbanismus a vun ekologesche Krittäre Rechnung dréit.

Ech wëlt dann och der honorabelen Deputéierter, der Madamm Semiray Ahmedova, e ganz grouss Merci ausdrécke fir deen ausféierleche Bericht, déi wierklech interessant Ausféierungen, souwuel tech-nescher Natur op dem urbanisteschen, architekto-nesch, energietechneschen Plang, wéi och wat dat ganz einfach Zesummeliewen ugeet, dee si hei presentéiert huet. E grouss Merci un lech!

Mir stëmme jo eigentlech de Mëtteg zwee Finanzéierungsgesetz, dat iwwert d'Sanéierung vum Site mat der Renaturéierung vun der Wolz an dat zweet iwwert d'Viabilisatioun an de Bau vun de sub-ventionéierte Wunnengen duerch de Fonds du logement.

Här President, de Projet „Wunne mat der Woltz“ ass e ganz ambitiösen a virun allem innovativen Bauprojet. Wolz soll zu engem Hotspot vun der Économie circulaire ginn. De Circular Innovation Hub besteet jo schon a mécht scho ganz vill Aarbecht do. Sou soll beim Ofrahmen esou vill Material wéi méiglech weiderverschaft ginn a beim Bau soll e Maximum un agesatem Material nohalteg a spéiderhin erëm recycléierbar sinn.

Fir déi Wolzer ass d'Kreeslafwirtschaft awer net zënter gëscher en Thema. Si hu sech scho ganz laang mat deem Thema beschäftigt a mam Bau vun deenen éischte Wunnengen hu si och bewisen, datt et méiglech ass, no de Prinzipie vun der Kreeslafwirtschaft ze bauen. Hir Erfarungen hunn awer och dätlich gemaach, datt d'Planung vun de Baute vill méi laang Zäit brauch, méi opwänneg ass, wann een déi Prinzipie vun der Kreeslafwirtschaft seriö hëlt an och am Detail wëllt ëmsetzen. Vun dësen Erfahrungswärter wäerten awer net nëmmen si, mee mir als ganz Land kënnen profitieren. Duerfir soe mir hinne och elo scho Merci.

Am Resümee: Wolz ass a wäert Virreider fir d'Land ginn, wat d'zukünftig Bauen zu Lëtzebuerg betrëfft. D'Konzept vun der Kreeslafwirtschaft ass awer och Neiland fir vill Bierger. Hei müssen al Gewunnechten iwwer Bord geheit an neier geléiert ginn. Et ass eng nei Liewensform, déi sech um Site wäert entwéckelen, wou d'Leit gemeinsam Wäerter liewe sollen, e richteg Vivre-ensemble, also och eng Aart Experiment. Duerfir müssen d'Bierger och vun Ufank u matagebonne ginn, fir datt dat Konzept vun der Kreeslafwirtschaft och fir si gräifbar gëtt, well d'Bierger am Endeffekt e wichtegen, wann net esouguer dee wichtegsten Deel an der Transition hin zu méi Nohaltegkeet solle sinn.

Här President, d'Liewen um Site ass zukunftsorientiert ausgeriicht, Stéchuert: Sharing Economy, et war scho gesot ginn, Gemeinschaftsgäert zum Beispill oder och Mobilitéit. Well Dir wësst, Mobilitéit am ländlechen Raum ass ee vun deene gréissten Challenge, déi mir hunn, well mer ëmmer grouss Distanze musse parcourieren, fir am Alldag eens ze ginn.

Dése Problem gött mat deem heite Projet awer wonnerbar geléist, well de Wunnquartier an direkter Ëmgéigend vun der Gare läit a mat engem moderne Parkraum- a Mobilitéitskonzept a mat Spillstroossen amenagéiert gött - also eng besser Liewensqualität fir d'Awunner, besonnesch fir hir Kanner, déi dann d'Stroossen erëm eng Kéier als hire Spillraum zrëckgewanne kënnen.

Ausserdeem droe Schoulen, Maisons relais, Museksschoul, pädagogesche Musée a Sportsinfrastrukture souwéi Akafsméiglechkeeten direkt um Site dozou bäi, datt d'Awunner vun Ufank un d'Méiglechkeet hunn, ouni Auto alles sur place um Site ze maachen, wat se am Alldag esou brauchen.

Och bei der Energieversuergung gött konsequent op erneierbar Energië gesat an dat mécht seng Awunner esou méi onofhängeg vu fossillen Energieträger. Nei Technologien an Energiesourcë kommen hei zur Geltung, wéi effizient Wärmepumpelen. Och Äisspäicher, Solarenergie fir Strom, fir um Daach waarmt Waasser kënnen ze produzéieren, awer och déi energiespuerend Bauweis maachen et op deem Site méi einfach, fir autark kënnen ze fonctionéieren.

Nach e lescht Wuert zu de Käschte vun dem Assainissement an der Renaturéierung vun der Wolz: 101 Milliounen fir de Site a 25,5 Milliounen fir d'Renaturéierung vun der Wolz, jo, dat ass e staarkt Stéck Geld, wat duerfir ausgi gött. Mee wann een A seet, muss een och B soen. Duerfir sinn ech och frou, datt mir de Courage opbruecht hunn, fir dese Site ze sanéieren an e virun allem och ze renaturéieren, well näischt maache kascht och Suen an d'Natur bleift weider belaauscht!

Aus dem Schandfleck zu Wolz entsteet iwwert de ganze Site en attraktivt Ëmfeld fir ze liewen an ze schaffen. An domadder ginn ech mat vollster Iwwerzeugung den Accord vun der CSV-Fraktioun an hoffen awer, datt d'Realiséierung vun deem Projekt net esou laang wäert dauere wéi d'Ausschaffen dovunner.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Eicher. An da geet d'Wuert un den honorabelen Här Max Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Max Hahn (*DP*)**.- Merci, Här President. Nom Finanzéierungsgesetz fir de Projet Elmen, dat mer kierzlech hei an der Chamber gestëmmt hunn, gi mer haut also de staatleche finanzielle Feu vert fir de Projet „Wunne mat der Wooltz“, e komplexe Projekt, op deem säit elo quasi 25 Joer geschafft gött, fir déi al Industriefrichen zu Wolz ze revaloriséieren. E Projet, dee sech iwwer gutt 17 Joer mat am Ganze siwe PAPe wäert erstrecken, e Projet, deen an der Lescht des Ëfteren als Musterprojekt betitelt gouf, fir op seng nohalteg a ressourcëschounend Planungspolitik hinzewisen.

Mir schwätze vun engem neie Quartier, deen an alle Beräicher nei an innovativ Standarde soll setzen, vun der Économie circulaire iwwert d'Mobilitéit bis hin zur Liewensqualität. Ech wäert an deenen nächste puer Minutte just kuerz op verschidden Aspekter vun deem Projekt de loi agoen, well mer de Gros vun den Explikatiounen scho vun der Rapportrice kritt hunn. Duerfir géif ech hir dann op dëser Plaz villmools Merci soen, d'selwecht och wéi fir hire gudd schréffleche Rapport.

Här President, genau wéi beim Projet Elmen geet et och bei dem aktuelle Projet drëms, dass an deenen diverse PAPen de Bien public net no enger gewëssener Zäit erëm a privat Hänn fällt. Och Wunnengen, déi iwwert de Bail emphytéotique kaf ginn, kënnen zu engem spéideren Zäitpunkt - an dat ass ganz wichteg - just un de Staat zrëckverkauft ginn. D'Iddi ass jo bekanntermoossen déi, dass vum Staat, vun de Gemengen oder vun den ëffentleche Promoteuren geschafene Wunnbestand net weider de spekulative Logementsmarché soll ënnerstëtzen, e Feeler, deen, wéi mer wëssen, an der Vergaangenheet gemaach gouf an dee mer schonn an der leschter Legislaturperiod behuewen hunn.

Genau wéi beim Projet Elmen wëll ech op dëser Plaz awer kuerz op d'Problematik vun eise Prozeduren, der laangwiereger Dauer vun der Realisatioun vun esou engem Projet ze schwätze kommen. Jo, ganz richteg, mir schwätze vun engem immens komplexen Dossier, engem Wunnprojekt, deen een net vun haut op muer ka plangen an och net vun haut op muer ka realiséieren.

An awer muss ee bedenken, dass déi éischt Iddien, fir op deem Site Wunnensbau ze proposéieren, quasi 35 Joer (veullez lire: quasi 25 Joer) al sinn! Tëscht dësen éischte Gedanken, déi op deem Site gefouert goufen, bis hin zur Finalisatioun vun deene siwe PAPen, déi ech virdrun opgezielt hunn, wäerten herno am Ganze ronn 35 Joer vergaange sinn.

Här President, de Projet „Wunne mat der Wooltz“ wäert an deenen nächste Joren natierlech och enorm Auswierkungen op d'Gemeng Wolz an d'Ëmgéigend hunn. Mat sengen ugeduechten 2.000 Awunner, déi op 872 Wunnengen op am Ganze 25

Hektar verdeelt wäerte sinn, wäert d'Gemeng Wolz bis 2038 quasi ëm en Drëttel wuessen. Ganz kloer, dese Mammutprojekt bréngt natierlech och enorm infrastrukturell an deementspreechend finanziell Erausforderungen mat sech. E Projet, deen d'Gemeng Wolz iwwert déi lescht Joren, Joerzénge vun Ufank un ënnerstëtzt huet, e Projet, dee ganz kloer weist, dass de Staat, d'Regierung, de Fonds du logement an och d'Gemeng, d'Gemengen, sech hirer Verantwortung bewusst sinn, fir zesummen d'Offer un abordablem Wunnraum an enger gesonder Mixitéit weider an d'Luucht ze setzen.

Allgemeng soll d'Wunnen, d'Schaffen, d'Schoul an och d'Fräizäitaktivitéiten hei op eng Manéier zesummebruecht ginn, déi e Quartier vun de kuerzen Distanze schafft an d'Zréckgräifen op den Auto op e Minimum reduzéiert. Nieft ronn 870 Wunnengen an diversen Aarbechtsplazen ass och de Bau vun enger neier Grondschoul, enger Museksschoul, engem Kannermusée an engem Zentrum fir Kreeslafwirtschaft hei geplangt. Dës Diversitéit, Mixitéit ass déi eenzeg richteg Approche fir ze vermeiden, dass d'Leit just owes heem schlofe kommen a soss guer kee Bezuch zu hirem Doheem, zu hirer Gemeng hunn. E ganz wichtigen Aspekt stellen an deem Sënn och d'Veräiner aus der Gemeng, der Ëmgéigend duer, déi d'Familljen an zemools och déi Jéngst vun hinnen an d'Duerfliewen integréiere kënnen.

Wat den Urbanismus ugeet, sief gesot, dass d'Buedesanéierung, d'Kreatioun vu gréngen an urbane Beräicher an och d'Renaturéierung vun der Wolz en integralen Deel vum stätteschen Entwécklungsprojekt sinn an esou den Awunner divers Erhuelungs- a Begéinungsplazen zur Verfügung stellen. Ganz flott ass och, dass am Hibleck op d'Liewensqualität am Quartier d'Wolz renaturéiert an als parkänlech gréng Long an de Fokus vum Wunnquartier integréiert gött.

Allgemeng muss ee soen, dass de Projet d'Ambitioun huet, e Benchmark am Sënn vun engem nohaltegen an innovative Wunnquartier ze ginn. Deementspreechend gött sech op véier Pillere konzentriert: d'Économie circulaire sociale et solidaire, den Urbanismus, d'Optimiséierung vun de Matièrepremiären an déi gréng Energien. An deem Sënn goufen nei Aarbechts- a Baumethoden, déi mat der sozial a solidaresch baséierter Kreeslafwirtschaft verbonne sinn, entwéckelt. Zum Beispill gött e Maximum vu Materialien no dem Ofbau recuperéiert a weider benotzt an och d'Gebaier ginn esou entwéckelt, fir spéiderhi flexibel a modular ze sinn.

Här President, genau wéi beim Projet Elmen representéiert och hei d'Mobilitéit e ganz wichtigen Aspekt vun deem neie Wunnprojekt. Et ass interessant ze bemerken, dass d'Parkhaier sech net am Zentrum vum Quartier, mee éischter e bëssen ausserhalb befannen, fir esou den Autosverkéier bannent dem Quartier staark ze reduzéieren an deementspreechend den Awunner d'Méiglechkeet ze ginn, sech méi am fräien ëffentleche Raum kënnen ze beweegen.

Des Weidere soll de Quartier och eng optimal Verbindung tëscht Uewerwolz an Nidderwolz duerch divers Foussgänger- a Vëlosweeër garantéieren. A last but not least ass och déi nei Verbindungsstrooss do, fir d'Gare am Quartier „Wunne mat der Wooltz“ mat der Busgare beim Wëlzer Lycée du Nord ze verbannen.

Här President, et handelt sech ouni Zweifel ëm grouss Institutiounen, déi an den nächste Joren zu Wolz getätigt ginn, Institutiounen, déi souwuel der sozialer Kohäsion wéi och dem Bien-être socio-économique vun den Awunner an Zukunft zegutt kommen, grouss Investitiounen, déi néideg a wichteg sinn, fir d'Offer duerch déi ëffentlech Hand, duerch de Staat, mee och duerch d'Gemenge weider an d'Luucht ze setzen an esou der immens komplexer Logementsproblematik entgéintzewierken.

De Projet „Wunne mat der Wooltz“, mat senger Liewensqualität, Nohaltegkeet an Innovatioun, weist ganz kloer, dass mer um richtige Wee sinn.

Här President, där heiter Projekte brauche mer der méi, an duerfir ginn ech den Accord vun der Fraktioun vun der Demokratescher Partei. Ech soen lech Merci an ech schécken awer och e Bonjour un déi Gemengeresponsabel vu Wolz. Ech mengen, dass zu esou engem Projet ganz vill Courage gehéiert, net nëmme wat d'Gemengeresponsabel vun haut betrëfft, mee och déi, déi virdrun do waren. Ech hu virdru gesot, wéi laang schonn heiru geschafft gött. Duerfir hinnen, wéi gesot, e schéine Bonjour, a besonnesch och eisem fréiere Kollege an aktuelle Buergermeeschter, dem Fränk Arndt, vun dëser Plaz nach eng Kéier e grouse Merci.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Hahn. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Yves Cruchten. Här Cruchten, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Yves Cruchten (*LSAP*)**.- Merci, Här President. A merci och virop der Madamm Ahmedova fir hire

ganz komplette Rapport an eigentlech och dem Här Eicher fir säin zweete Rapport, deen en direkt duerno gemaach huet. Dat erméiglecht oder erlaabt eis, dem Max Hahn an och mir, dass mir eis kënnen méi kuerz faassen, an eigentlech ass zum Projet selwer alles gesot. Wa mer eppes leeddeet, dann ass et effektiv, dass eise Kollege, de Fränk Arndt, haut net hei ass, fir selwer mat doriwwer ofzestëmmen. Mee a sengem Gedenken an a sengem Sënn halen ech duerfir och ...

(*Brouhaha et hilarité*)

... eng ganz kuerz Ried.

■ **M. André Bauler (*DP*)**.- Esou wäit si mer nach net!

(*Interruptions*)

■ **M. Yves Cruchten (*LSAP*)**.- Ech mengen, dass ech eebe grad virun dräi Wochen, wéi mer hei iwwert de Fonds spécial geschwat hunn, gesot hat, dass et net richteg wär, dass d'Gemengen hir Verantwortung net géifen huelen am Beräich vum Logement. An ech mengen, dass mer haut de Bewäis hei um Dësch leien hunn, dass eebe grad vill Gemengen dat eescht huelen an eng national Aufgab iwwerhuelen. An et ass elo scho virdru gesot ginn: Et brauch Courage, et brauch Wëllen, fir esou eppes ze maachen! Vill Gemenge maachen dat. An dee Luef, deen d'Gemeng Wolz hei kritt huet vu verschiddene Riedner, deen ass absolutt gerechtfertegt.

(*M. Mars Di Bartolomeo prend la présidence.*)

An ech géif dee Luef och gäre weiderginn un den Dan Biancalana an un d'Gemeng Diddeleng an u säi Gemengerot, déi och en änleche grouse Projet bei sech an der Gemeng maachen, awer och un den Här Eischen, deen a senger Gemeng - an dee Projet hu mer jo scho gestëmmt - och esou e grouse Logementsprojekt iwwerholl huet. An ech sinn och sécher, dass de Félix sengem Virgänger, dem Aloyse Paulus, och nach dee Luef wäert weiderginn.

Ech mengen, dass et eebe wichteg ass, wa mer hei vun deem politesche Courage schwätzen, dass mer net just soen: „Dat ass eng national Verantwortung an da musse mir als Gemeng dat dote maachen!“ Nee, ech mengen och, dass et wichteg ass, dass mer als Gemengen dann och eise Leit soen: „Mee et ass emol och an éischer Linn, fir dass eis jonk Leit an Zukunft nach bei eis an der Gemeng kënnen wunnen, fir dass se net mussen hir Gemeng, hir Veräiner, hiert Ëmfeld, hir Famill verloossen, fir an en aneren Eck vum Land wunnen ze goen!“ An dat, mengen ech, ass e wichtige Message, dee mer op alle Fall net sollte vergiessen, ob dat zu Wolz ass, zu Diddeleng oder och an der Gemeng Kielen.

Eng wichteg Remark wéilt ech awer nach derbäiginn: Bei esou grouse Projeten ass et extreem wichteg, dass mer vill Wäert leeën op eng gutt Ubannung un den ëffentlechen Transport - do si sech jo och eng ganz Partie Gedanke gemaach ginn -, an et ass eigentlech e bësse schued, dass d'Schinnen, déi souguer do am Projet nach leien, net kënnen genotzt ginn. Bon, et gött do Alternativen an esou wäit si mer och elo net vun der Gare ewech, mee eigentlech deet et mir ëmmer wéi fir all Meter Schinn, deen net genotzt gött hei am Land. Do, mengen ech, sollte mer eis an Zukunft och, wa mer esou Projeten entwéckelen, iwwert déi Saachen nach vläicht méi am Detail Gedanke maachen.

An eng zweet Remark, déi ech wéilt maachen, an den Här Eicher - ech muss elo oppassen, dass ech déi zwee net ëmmer duerjerneegeheien -, den Här Eicher war eigentlech och dorobber agaangen, dat ass déi Fro vun den Aarbechtsplazen. Wa mer esou grouss Projekte schafen, ass et vun enger grousser Wichtigkeet, dass mer och déi wirtschaftlech Aspekter kucken, dass mer och derfir suergen, dass déi Leit, déi dohinner wunne kommen, herno och do kënnen schaffen. Et mécht jo absolutt kee Sënn, dass mer d'Wunnengen zu Wolz bauen an d'Aarbechtsplazen op der Cloche d'Or maachen! Da misste mer eis jo awer alleguerten eens sinn hei am Land an dann hätte mer ... Mir wësse jo awer alleguerten, dass dat bescht Mobilitéitskonzept dat Konzept ass, wat eigentlech Trajete verhënnert. An dat sinn awer Saachen, mengen ech, déi mer an Zukunft an der Optik vun esou Projeten onbedéngt, onbedéngt mussen am A behalen!

■ **Une voix**.- Dat ass jo eng Question parlementaire ...

■ **M. Yves Cruchten (*LSAP*)**.- An et deet mer leed, ech kommen och net derlaanscht, fir dat ze widderhuelen, wat och de Max Hahn scho gesot huet: Et ass eigentlech e gutt Beispill duerfir, fir ze weisen, wéi laangwiereg eis Procedure sinn, wéi schwéier mer eis heiansdo di mat deene Projeten. Ech sinn iwwerzeugt, dass mer alleguerten hei gudd Wëllen hunn, eis Gedanken doriwwer ze maachen, wéi mer dat an Zukunft kënnen verhënnern, an wann de Projet komplizéiert ze viabiliséieren ass, dass mer eis awer Gedanke maachen: Wéi kënnen mer, op d'mannst vu staatlecher Säit, hëllefen, déi Saachen e bëssen ze beschleunegen? Ech weess - ech hu vill mam Fränk doriwwer geschwat -, dass et net un der

Gemeng louch, déi mat (veullez lire: dass déi net mat) zwee Feïss op d'Brems geklommen ass. Mee mir dinn eis dacks schwéier domadder. Dat wär eng Hausaufgab, déi mer alleguerten hunn, fir dat dote méi séier ze maachen.

Wéi gesot, et ass e ganz gudd Projekt, deen eiser alleguerten Ënnerstëtzung verdéngt. An Dir kritt se och vun der LSAP. Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Mars Di Bartolomeo, *Président de séance***.- Merci och dem Här Cruchten. An nächst ageschriwwene Riednerin ass d'Madamm Stéphanie Empain. Madamm Empain, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Stéphanie Empain (*déi gréng*)**.- Villmools merci, Här President. Voilà, fir d'alleréisch géif ech dann och gären der Madamm Ahmedova Merci soe fir hire ganz komplette Rapport. Mee wéi Der wësst, esou e Rapport ass ëmmer e bësselchen eng éischer onemotional Duerstellung vun engem Projet, an duerfir sinn ech haut ganz frou, hei selwer kënnen Stellung ze huelen zu deem wirklech wonnerbare Projekt, deen e puer Kilometer vu bei mir doheem ewech amgang ass ze entstoën.

Dese Projekt, dee faszinéiert mech souwuel vu senger Enverger hier wéi och vu senger ganzer Ausrichtung a vum Konzept hier. Zënter elo eppes iwwer zéng Joer sinn ech stolz Awunnerin vun der Gemeng Wolz an ech wunnen elo net nëmme do, ech hunn och eng ganz Partie Joren do geschafft an ech gesinn, wéi déi Stad sech iwwer all déi Jore wirklech weiterentwéckelt huet, wéi se wirklech opblitt. A vill Leit froe mech, haut nach iwwregens: „Wéi sou bleifs du dann do uewe wunnen? Wat muss du dann och ëmmer vu Wolz erofgefuert kommen? Wëlls de net e bësselche méi no Richtung Stad plënnere?“

An ech froe mech éierlech gesot ëmmer, wéi sou esou vill Leit mengen, et misst ee jo bal vu Wolz wëllen ewechplënnere. Net nëmme, dass d'Éislek wirklech zu menger Walheemecht ginn ass, mee an der Gemeng Wolz ze liewen, bedeit fir mech och wirklech, eng grouss Liewensqualität ze hunn: Et huet een alles an der Géigend, wat ee brauch; et sinn immens vill aktiv Veräiner do, vill engagéiert Mënschen; et ass vill Natur ronderëm; mir hunn e superflott kulturell Angebot.

An dat Bild, wat d'Leit, aus wéi engem Grond och ëmmer, nach ëmmer vu Wolz hunn, entsprécht einfach net den Efforten, déi zënter ville Jore gemaach ginn an dëser Gemeng, fir eng Ofwärtsspiral, déi wirklech do war, elo erfollegräich ëmzedréinen an eiser Géigend erëm wirklech frësche Wand anzehauchen. Wou virun enger Partie Jore just eidel Vitrinne waren, siede sech haut an der Gemeng, a wirklech och duerch eng aktiv Politik, nei kleng Geschäfte un. Am Summer - an normalen Zäiten, also net a Covidzäiten - stellt d'Gemeng den Horecasbetriber sou mobil Terrassen zur Verfügung, fir dass eeben trotz esou enger, soe mer, „schwiereger“ geografescher Lag eng Offer dobausse kann ugebuede ginn. An esou féllt sech dann och lues a lues déi relativ eidel Groussgaass erëm mat Liewen.

Mee alles dat geet natierlech och net duer, fir déi Dynamik zu enger laangfristeger Egendynamik ze entwéckelen an déi Opwärtsspiral vu bannen aus eeben oprechtzeerhalen. A fir dass déi Opwärtsspiral net ënnerbrach gött, ass et natierlech wichteg, dass sech weiderhin och politesch engagéiert gött, fir dass dës Gemeng fir weider zousätzlech Betriber attraktiv bleift, Stéchuert: nei Aarbechtsplazen, wat jo och elo ugeschwat ginn ass. Mee genesou wichteg ass et eeben och, dass genuch Awunner do sinn, déi déi lokal Demande steigern a soumat och d'Iwwerliewe vun der lokaler Geschäftswelt elo garantéieren.

An ech mengen, dat ass och en Deel vun der Iwwerleeung, déi mécht, firwat d'Gemeng Wolz d'Opportunitéit vun deem Projekt „Wunne mat der Wooltz“ ganz schnell erkannt huet an dunn och mat béiden Hänn ergrafft huet.

An elo gött et dann och endlech eescht mat deem super Projekt. Wolz wäert an den nächsten 10 bis 15 Joer vu 7.500 op 11.000 Awunner klammen, an dat ass effektiv enorm vill, och fir e CDA (ndlr: Centre de développement et d'attraction). Dat ass wirklech eng gewësse Leeschtung. Et bedeit natierlech à la base, dass a kuerzer Zäit vill neie Wunnraum geschafé gött, mee et bedeit awer net, dass egal wéi e Wunnraum geschafé gött.

Et ass schonn oft ervirgehuewe ginn, mee et ass awer wichteg, et ëmmer erëm ze soen, well et wirklech e Paradigmewissel ass:

Éischtens de Fait, dass hei 70 % vun dese Wunnengen an ëffentlecher Hand bleiwe wäerten a just 30 % privat iwwer Emphyteos verkauft ginn.

Zweetens de Fait, dass mer hei vun engem inklusive Projekt schwätzen, dee souwuel vun Baulechen hier wéi och vum Konzept hier eng breet Palett vu Leit uschwätze soll, Leit vun all Background, Jonker, manner Jonker, Famillje mat Kanner, Koppelen, Singlen, jiddweree gött ugeschwat. A mir wëssen

all, wat dat och bedeit, fir all dës nei Leit ze integréieren. A wann ech soen „integréieren“, da schwätzen ech net just vun Integratioun vu Leit aus anere Länner, well, jo, och Bäigezunnener aus dem Süden oder aus der Stad wëlle bei eis integréiert ginn.

An duerfir ass et, drëtens, och wichteg, drop hinzeweisen, dass hei vun Ufank un un alles geduecht ginn ass, fir d'Zusummeliwe vun all deenen neie Leit an der Gemeng ze féerden.

Bei der Virstellung vum Projet an der Logementskommissioun, wou ech net permanente Member sinn, mee wou ech awer ganz gäre fir dës Projet mat eralauschte gaange sinn, hunn ech matkritt, dass sech eng Partie Leit d'Fro gestallt hunn, ob dat net alles awer e bësselche schwierig oder risikant wier.

An ech wëll elo wierklech net déi Erausforderungen erofspillen oder soen, dass et keng Efforte wäert kaschten, mee ech ka just soen: Wéi dee Projet zu Wolz selwer ugepaakt ginn ass an ugepaakt gëtt a wéi en och vun de Leit an der Gemeng opgeholl gëtt, do ass wierklech eng Dynamik an e Rise-wëllen do, fir dat do un d'Goen ze kréien, an do zweifelt och weider keen un dëser Erfolgsstory. Do ass keng Angscht, mee virun allem ganz vill Motivatioun.

An et ass jo och net, wéi wa Wolz muer eréischt géif ufänken, an déi Richtung ze denken an ze handelen. Wolz huet sech nämlech an de leschte Jore konsequent a Richtung vun enger Économie circulaire entwéckelt a schreift schonn zënter ville Joren Inklusioun an Integratioun ganz grouss mat enger Struktur wéi „Coopérations“, déi sech zënter Jore staark fir Inklusioun asetzt an ëmmer méi immens flott Projeten an déi Richtung ëmsetzt, fir flott Angebote ze bidden a gläichzäiteg Aarbechtsplaze fir eng breet Palett vu Mënschen ze schafen, mat oder ouni Handicap, fir Jonk an Al.

Esou hu si zum Beispill och Ufank des Joers d'Gestioun vum Camping zu Wolz iwwerholl. Iwwert de CIGR Wolz ginn al Miwwelstécker rafistoléiert a kréien eng zweet Chance. Et gëtt och mëttlerweil e Secondhandbuttek, wou ee seng gebrauchte Kleeder kann ofginn oder sech eebe Secondhandkleeder kafe kann. Mir hunn e Babbelfeest zu Wolz, e Projet fir eng „lessbar Stad“, e CoLab Makerspace, wou een zesumme schaffe kann oder eebe Geschier an der Communautéit ka benotzen. Et gëtt, wéi gesot, eng ganz gesond Veräinslandschaft zu Wolz, déi zu engem ganz groussen Deel och vun den auslännesche Matbierger gedroe gëtt an - dat muss een och soen - ouni déi d'Integratioun an der Gemeng sécher och net esou gutt géif fonctionéieren.

Et ass e Kannerbüro do, dee konsequent op eng geliefte Participatioun vun deene Jonken, vun deene Klengsten och scho setzt an déi ëmsetzt. Also kënnen d'Kanner vun der Gemeng vill Iddie mat abringen, a se hunn dat och gemaach fir de Projet „Wunne mat der Wootz“. Och hei si si als zukünftige Generatioun selbstverständlech ganz vill consultéiert ginn, hunn hir Iddien an hir Wënsch mat erabuecht, a villes dovunner ass och an d'Pläng mat agefloss. Wat net direkt konnt ëmgësat ginn, ass awer esou mat ugeduecht ginn, dass et vläicht zu engem spéideren Zäitpunkt kann ëmgësat ginn.

An der Logementskommissioun war och zum Beispill d'Fro, ob et iwwerhaupt méiglech wier, e gesellschaftleche Mix hinzekréien, wann een emol keng Plaz fir seng Autoe bei der Hausdier hätt. Bon, ech soen elo net, dass dat keng gerechtfertigt Fro ass fir een, deen dat net anescht kennt a fir deen zwee Autoe virun der Hausdier vläicht och en Ausdrock vun engem gewëssene soziale Status sinn.

Et ass och sécher net e Modell, dee jiddwerengem géif passen, mee ech hätt dann awer och eng Partie Géigefroen: Wie géif et dann net attraktiv fannen, an engem Quartier ze liewen, wou d'Plaz fir matenee méi groussgeschriwwé gëtt wéi d'Plaz fir en Auto bei all Hausdier? Wie géif et net schéi fannen, seng Kanner an engem Quartier grouss ginn ze gesinn, wou se fräi dobause spille kënnen an een net muss all dräi Sekonne fäerten, se géifen ënner en Auto lafen? Wie géif sech net driwwer freeën, éierens ze wunnen, wou Liewen, Wunnen, Schoul, Maison relais, eventuell och Schaffen a kuerzen Distanzen ze Fouss kënnen erreicht ginn? Wie géif sech net driwwer freeën, a sengem Alldag wéi ganz selbstverständlech no de Prinzipie vun der Économie circulaire ze fonctionéieren? An do ass et eeben esou wichteg, dass de Staat zesumme mat der Gemeng hei säi Rôle spillt, fir dass esou eppes und Realitéit ka ginn an dass et net just Wonschdenken a reng Theorie bleift.

Hei ass, wéi schonn e puermol gesot ginn, e ganz Areal sanéiert ginn, fir dass erëm en Zesummeliwen op deene Frichen entsteet kann. A wann ech soen „Zesummeliwen“, da mengen ech domat eeben och, dass hei keng HLMe gebaut ginn. Hei gëtt e gemëschte Quartier mat héijen urbanisteschen Uspréich realiséiert, dat an Zesummenaarbecht mat enger immens proaktiver Gemeng a mat der Hand-

schréft och vun engem immens engagéierte Buergermeeschter, dem Fränk Arndt, dee jo hei och schonn e puermol ugeschwat ginn ass. Ech hat leider net d'Chance, mam Fränk Arndt gläichzäiteg an der Chamber ze setzen, duerfir war hien awer quasi mäin ale Chef a mengem fréiere Liewen. Dat heescht, och vun hei aus léif Gréiss un de Fränk.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **Mme Stéphanie Empain** (*déi gréng*):- Voilà! E wichtige Message ass hei, dass keen - weeder d'Leit, déi do wunnen, nach déi, déi an Zukunft wëlle vläicht dohinner wunne kommen - brauch Angscht ze hu virun enger Mixitéit, weeder virun enger sozialer nach enger kultureller Mixitéit, well mir wëssen, dass et grad dës Diversitéit ass, déi eis Gesellschaft staark mécht an déi der Gemeng Wolz ganz sécher och ganz vill Positives wäert bréngen.

A ganz niewebäi gëtt da mat dësem Projet och e grouse Bäitrag geleescht, fir der Logementsproblematik zu Lëtzebuerg entgéintzewierken. Abordabele Wunraum - bon, wéi gesot, e groussen Deel zu engem abordabele Präis -, bis an d'Mëtt vun der Gesellschaft, an der Locatioun wäert bleiwen, a virun allem vill Wunraum, deen ëmmer erëm gefuerdert gëtt, mee wou et dann awer oft hapert, wann et drëm geet, gréisser Projete virun der eegeger Hausdier ze realisieren.

Wou op anere Plaze schonn Horrorzenarien entstinn, well éierens sechs Wunnenge fir Friemer sollen Entstoen, gesäit Wolz deen heite Projet als seng grouss Chance, fir senger Responsabilitéit, fir dem Wunnengsmarché engersäits gerecht ze ginn a gläichzäiteg awer och eppes Guts fir déi eege Gemeng ze maachen, nozekommen.

Ech op alle Fall si ganz stolz drop, an enger Gemeng dierfen ze wunnen, déi mat ganz vill Zouverssiicht an esou couragéiert virgeet an dësen Challenge ugeet, ouni an onsäglech Diskussiounen ze verfallen. An ech sinn och frou, dass ech haut konnt zu dësem Projet schwätzen, deen eeben och e Beweis ass fir déi héich Investitiounen, déi hei fir den Norde getätet ginn. Well natierlech wäert dës Projet net nëmme fir Wolz vu Bedeitung sinn, mee e wäert och an de Rescht vun der Regioun ausstralen, geneesou wéi och eng Nordstad eng Bedeitung fir de ganzen Norde wäert hunn.

Ech fir mäin Deel si mer sécher, wann ech nach e puer Joer méi jonk wier an op der Sich no enger eegeger Wunneng, da wier dat do genee dee Projet, dee mech direkt géif uschwätzen a wou ech mir meng Zukunft ganz wonnerbar kéint virstellen.

Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de séance*:- Merci och der Madamm Empain. An deen nächste Riedner ass den Här Jeff Engelen. Här Engelen, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Jeff Engelen** (*ADR*):- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, u sech ass dëst e Projet, dee mir als ADR kënnen begreifen, bitt en dach 872 Logementer op ronn 25 Hektar, wou ëm déi 2.000 Leit en Doheim kënnen fannen. Duerfir wäerte mer och dës Projet matstëmmen.

Et entsteet hei en neie Wunnquartier mat allen Infrastrukturen, dat ass jo och gewosst. Ech mengen, dat meescht ass gesot. Duerfir soen ech der Madamm Semiray Ahmedova en häerzleche Merci fir hire schréftlechen a mëndleche Rapport.

Mee ech wëll op e puer Punkten eis Bedenken, Reserven oder Iwwerleeungen umellen.

Éischtens, wat den Zäitramen ubelaangt. Dës Projet ass schonn zënter dem Joer 2000 an der Maach, an elo ronn 20 Joer méi spéit kënt en esou lues an d'Realisatioun. Bis e ganz fäerdeg ass, dierft et awer, laut Rapport, nach dauere bis an d'Joer 2035. Ech mengen, deen Delay vu ronn 35 Joer muss engem ze denke ginn, dass hei esou munches schifleeft, an dat an enger Zäit, wou de Logement den Hauptproblem am Land ass. Mir mengen, hei missten Neel mat Käpp gemaach ginn an un der Reduzéierung vun dëser Zäitspan muss dréngend geschafft ginn, quité datt hei op dës Plaz nach der Entsuegung respektiv der Sanéierung vun industrielle Frichë muss Rechnung gedroe gi wéi och der Renaturéierung vun der Wolz.

En zweete Punkt, wou mer ons Bedenken umellen, ass d'Mobilitéit. Am Projet gëtt der Reduzéierung vun der Mobilitéit am Quartier selwer staark Rechnung gedroen, wat mer begreifen. Mee an där anerer Hisiicht, wou sollen all déi Leit, déi hei en Doheim fannen, enger Schaff kënnen nogoen? Wat mer op där enger Säit op der Plaz selwer aschränken u Mobilitéit am Quartier selwer, muss op där anerer Plaz ausgebaut ginn, well se gezwonge sinn, sech ze deplacéieren fir op d'Schaff. Net all wäerte se hei an dësem neie Quartier eng Schaff fannen. A mir wësse jo all, datt dat mam ëffentlechen Transport selwer net ëmmer esou klappt, wéi dat soll, well jee nodeem, wou déi eenzel Leit eng Schaff fannen, kënnen se och net op den ëffentlechen Transport zrëckgräifen a se müssen op hir eege Mëttelen zrëckgräifen.

Aschränkung vun der Mobilitéit op där enger Säit an Ausbau op där anerer Säit, dat ass e bësse kontrovers. Hei hätte mer och gären, datt mat Alternative geschafft gëtt, wat d'Aarbechtsplazen ubelaangt, fir deem entgéintzewierken, soss hu mer näischt geschafft.

An eng drëtt Remark: Vun dësem neie Quartier bis op d'Wolzer Gare sinn et ronn 800 Meter an den Accès vun dësem neie Quartier bis op d'Gare gëtt elo op d'Strooss verluecht. Dobäi muss ee wëssen, datt d'Schinnennetz bis an den neie Quartier eraféiert; dat war dat aalt Schinnennetz Baaschtnech-Wolz. An ech mengen, hei hätte mer munches ouni grouss Käschten nach besser kënnen maachen a mir hätten och eppes gemaach, fir eise Klimaziler e bëssen entgéintzewierken.

An dann nach e puer kleng Iwwerleeungen: Hei ass och en Integratiounsplang mat der Gemeng Wolz a mat der Regioun wichteg. Wolz selwer huet ronn 5.000 (veuillez lire: 7.500 Leit) Leit, deen neie Quartier wäert der 2.000 kréien. An hei muss mer hëllesch oppassen, datt mer hei net een Duerf nieft dat anert Duerf kréien, dat muss mateneegoen. Hei muss och un esou engem Programm geschafft ginn.

Kleng Commercen, déi sech hei sollen entwéckelen - schéin a gutt an der Theorie, mee praktesch, wéi gesäit dat aus? Mir wësse jo elo schonn allegueren, datt dat net esou fonctionéiert. Mir huelen do eis kantonal Haaptstied: Do ass dee groussen Deel, net all ..., zum groussen Deel ass dee Commerce réckleefeg, souguer staark réckleefeg - an hei wëlle mer nach selwer Commerce erabauen! Dat mag um Plang, um Pabeier schéi stoen, et muss een awer och wëssen, datt zu Wolz selwer schonn zig, ech wëll se net opzielen, Geschäftslokaler fräi sinn, wou keen Nofolger oder keng Iwwergab méi ass. Ech mengen, och dat hätt misse mat an dës Iwwerleeung erakommen.

An dann zum Schluss. Dës Projet ass d'Konsequenz vun engem stramme Wuesstum. A wa mer un deem stramme Wuesstum näischt änneren, muss mer där Projeten nach méi stëmmen. An iergendwa komme mer do un eis Grenzen, an do muss mer hëllesch oppassen, datt mer net dohinner kommen. Mir müssen eis matzäiten eng kéier Gedanke maachen, wéi mer deem wëllen entgéintwierken.

Ech soen lech Merci fir Är Opmierksamkeet.

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de séance*:- Merci och dem Här Engelen. An nächst Riednerin ass d'Madamm Nathalie Oberweis. Dir hutt d'Wuert, Madamm Oberweis.

■ **Mme Nathalie Oberweis** (*déi Lénk*):- Merci, Här President. Léif Kolleegen, mir hunn et hei mat engem ganz groussen Infrastrukturprojet ze dinn, bei deem et engersäits ëm den Émgang mat engem staark polluëierte Site geet, deen erëm soll a Stand gesat ginn, fir anersäits en neie Quartier ze bauen, wou a gutt 15 Joer zirka 2.000 Leit solle liewen.

De Projet hei schreift sech an an d'Volontéit vun der Regierung, fir d'Économie méi circulaire a ressourcëschaunend ze maachen, dat op engem Site, wou d'Spuere vun enger dach éischter ressourcenzerstéierender Produktioun nach dättelech moossbar sinn. Déi Pollutioun vum Site ass deementsprechend e ganz groussen Aspect vun dësem Gesetzesprojet, deen och vill Sue kascht.

Mir wäerte béid Gesetzter matstëmmen, well um Enn ëffentleche Wunraum entstoe wäert, dee mir esou dréngend hei brauchen. Ech wëll awer e puer Saachen allgemeng zu dësem Projet soen.

Um Site zu Wolz gouf et viru ronn 100 Joer wirtschaftlech industriell Aktivitéiten, wéi och scho Virspriecher dat hei gesot hunn. Wärend 50 Joer gouf et eng Liederfabrick, déi bis zu 1.000 Aarbechter beschäftigt huet a wou duerch Asaz vu ville Chemikalie Liederprodukter hiergestallt goufen. Duerno koom Eurofloor op de Site an huet syntheetesch PVC-Buedembelag hiergestallt. Den Terrain krut Eurofloor fir de symbolesche Frang. De Verkaf 2011 un de Staat war du fir de symboleschen Euro.

Mee hannert deem symboleschen Euro stinn awer zeg Milliounen Ausgaben, fir dee Site - dee laut Gesetzesprojet ganz staark polluëiert ass, esou staark, dass e kompletten Assainissement quasi ausgeschloss ass - erëm notzbar ze maachen!

Fir eis stellt sech also d'Fro vum Pollueur-payeur-Prinzip, vun deem vill Regierungsmemberen net midd ginn ze schwätzen, wann et ëm Plastikstuten um Maart geet, déi awer hei dann näischt méi dovunner wëlle wëssen. Dat ass eng Problematik, déi generell zoutréfft, net nëmmen op Wolz. An dat erkläert, dass d'Logementer entweder immens deier ginn oder firwat immens vill ëffentlech Gelder an eng Preparatioun vum Site mussen fléissen. A béide Fäll bezilt net deen, dee polluëiert, mee eeben den zukünftige Besëtzer oder Locataire oder d'Allgemengheet.

Wann ee sech dann d'Informatiounen an dem Gesetzesprojet a puncto Assainissement ukuckt, da stellt ee fest, dass probéiert gëtt, en Equiliber ze

fannen tëscht budgetäre Contrainten an der Depollutioun an dobäi op alternativ Approchë gesat gëtt wéi zum Beispill d'Depollutioun mat Hëllef vu Planzen, déi bestëmmte Substanzen no an no opléisen. Dat ass sécherlech immens begreissenswäert, wann dat esou méiglech ass.

Och de Versuch, net all Buedem vum Site ofzetransportéieren an deementsprechend also eng gewësse circulaire Approche par rapport zu de Ressourcen an der Offallgestioun ze wien, fanne mir e gudden Usaz. De staark kontaminierte Buedem soll awer weiderhin oftransportéiert ginn. Dozou eng Fro: Wou geet dës Buedem hin a wou gëtt deen traitéiert?

Fir ze verhënnern, dass d'Leit do net mat kontaminiertem Buedem, deen um Site bleift, a Kontakt kommen, ass vun engem maximale Scellement vum Buedem rieds. Gäert um Buedem selwer sollen also net méiglech sinn, esou wéi mir et verstanen hunn. E maximale Scellement vun de Flächen ass natierlech net en ligne mat der ekologescher Quartiersapproche; am Géigendeel, op d'Buedemliewe gëtt en Deckel gemaach - aus klimapolitescher Siicht natierlech e Problem, Stéchwuert: Absorptioun vum CO₂.

Kritesch gesi mir och d'Verschwanne vun der Zuchstreck, déi duerch de Quartier leeft, net onbedéngt, well mir mengen, dass et néideg ass, dass den Zuch am Quartier hält - d'Gare ass jo just 800 Meter vum Quartier ewech -, mee well hei d'Streck Wolz-Baaschtnech onméiglech gemaach gëtt an d'Zuchschinnen enger Strooss Plaz maache sollen. Mee gutt, wann dat néideg ass, fir dass d'Busser hei kënnen zirkuléieren an dass keng Duerchgangstrooss entsteet, da kënnen mir dat och novollzéien.

Zu all dës Froe kéint een nach vill soen, zum Beispill zur Fro, wéi séchergestallt soll ginn, dass een net duerno awer am Endeffekt all Dag mat engem Auto seng Aller-retouren an d'Stad mécht, well et jo wuel schwéier méiglech wäert sinn, fir derfir ze suergen, dass nëmme Leit do wunnen, déi am Quartier Wolz oder am Quartier selwer oder zu Wolz oder an der Émgéigend schaffen. Soulaang et also keng wirtschaftlech méi grouss Dezentraliséierung hei vun der Stad gëtt, stellt sech dee Problem.

Generell stelle mir och d'Fro vun den Zäithorizonten. Hei geet elo vun engem Quartier rieds, deen no zirkularwirtschaftleche Prinzipie fonctionéiere soll an tëscht 2035 an 2040 fäerdeg ass. Ëm 2040 wëlen eng Rei Staaten an Europa awer schonn CO₂-neutral sinn. Lëtzebuerg viséiert dat och fir deen Zäitraum a spëtstens 2050 un. Dat muss eis zum Nodenke bréngen. Natierlech léise mir d'Klimakris net zu Wolz. Mee wann de Wëlzer Modell e gudden Usaz ass, da bräichte mir 100 Wolzen.

Här President, e lescht Wuert. Ech sot agangs, mir géifen dës Projet matstëmmen, dat och an éischter Linn, well mir gesinn, dass hei ronn 800 ëffentlech Wunnenge gebaut ginn, déi all an ëffentlecher Hand bleiwe respektiv fir déi de Fonds du logement och ëmmer weider d'Virkaftsrecht huet. Mir stellen och fest, dass 70 % vun de Wunnengen an enger éischter Bauphas wäerte locativ sinn. A wa mir eis duerchaus méi en héijen Taux hätte kënnen virstellen, ass et begreissenswäert, dass net esou wéi ganz oft fir d'éischt mat de Wunnengen am Verkaf ugefaange gouf, mee direkt op de Locativ gesat gouf.

Dës Projet reit sech also an eng laangfristeg Opstockung vun den ëffentlechen an abordabele Wunnengen an, déi esou dréngend néideg ass an déi mir och ënnerstëtzen. Dass dat eleng awer net duergeet, hu mir virdrun an enger Aktualitéitsstonn nach eng kéier wëllen ënnersträichen.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de séance*:- Merci och. An d'Wuert huet elo de Marc Goergen. Ech hat en aneren Numm hei stoen, mee Dir hutt warscheinlech gewieselt.

■ **M. Marc Goergen** (*Piraten*):- Nee. Eigentlech net.

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de séance*:- Eigentlech net? Dir hutt op jidde Fall d'Wuert.

■ **M. Marc Goergen** (*Piraten*):- Ok. Merci, Här President. Mir Piraten wäerten dës Gesetzesprojet iwwert d'„Wunne mat der Wootz“ haut matstëmmen. Et gi vill gutt Grënn, de Projet matstëmmen. Éischtens ginn Terraine geholl, déi d'ëffentlech Hand selwer ka bebauen an déi een de Leit da sozial an zu erschwéngleche Präisser kann ubidden. Ganz besonnesch vill Wäert leeë mir op de Fakt, dass een d'Käschte vun der Revaloriséierung vum Site net wëll op d'Präisser vum erschwéngleche Wunraum setzen.

Mir hoffen also, dass mer deemno net Präisser kréie wéi bei anere Projeten, mee dass hei Wunnenge verlount a verkaaft ginn, bei deenen no eise Virstellungen also och d'finanziell Situatioun vum Mënsch soll am Mëttelpunkt stoen an net, wéi vill de Staat derfir ausginn huet.

Fairen a moderne Wunnengsbau muss et jidderengem onofhängeg vu sengem Portmonni erlaben, awer eng kéier eng Chance op en Haus oder en Appartement kënnen ze hunn.

Wat mer beim Projet gutt fannen, ass d'Iddi, dass de ganze Quartier nohalteg nom Konzept vun der Kreeslafwirtschaft soll fonctionéieren. Woubäi sech dann natierlech erëm d'Fro stellt: Wéi nohalteg ass e Projet, bei deem erëm Tonnen u verbrauchtem Buedem (veuillez lire: verseuchtem Buedem) müssen ausgegruewn a queesch duerch d'Land gefouert ginn? Wéi vill CO₂ gëtt mat dësem Projet fräigesat a wéi laang dauert et, bis deem erëm duerch de Projet kompenséiert gëtt?

An och wa verschidde Baumaterialie wäerten erëmbenotzt gi bei der Demolitioun, et wäert trotzdem op Baumaterialie müssen zrëckgegraff ginn, déi net nohalteg sinn. Dat ass nun eeben emol esou. Op deem Punkt kann een d'Nohaltegkeet vum Projet, wann ee vu ganz uewe kuckt, och unzweifelen, well net kloer ass, wéi vill wierklech recycéléiert an erëmbenotzt gëtt a wéi vill Ëmweltimpakt dat schlussendlech wäert hunn. Dee Bilan kann een eréischt zéien, wann de Projet emol fäerdeg ass.

E wichtige Punkt, deem och am Rapport vum Projet erwäant gëtt, ass d'Entseuchung vum Buedem. Dat ass ee Punkt, op deem och immens muss gekuckt ginn, well de Staat muss ënner allen Ëmstänn verhënnern, dass duerno eng Saach geschitt wéi bei där aler CASA-Deponie zu Beggen. Deemools goufen nämlech an der Zon zu Begge grouss Quantitéite vu Schwéiermetaller am Buedem zrëckge-looss, déi toxesch si fir de Mënsch, Déieren a Planzen a massiv gesondheetlech Schied ervirruffe kënnen.

De Buedem gouf zwar entsuergt, allerdéngs konnten d'Risiken nëmme bis 2,50 Meter ënnert der Äerd ausgeschloss ginn. Et goufen dunno nei Appartementer op där Plaz gebaut, 5,50 Meter ënnert der Äerd. Deene Leit, déi elo do an den Appartementer wunnen, kann een nëmme vill Gléck wënschen, well et ass net gewosst, op wat si sech hei aloossen. Bei Prouwen, déi am Labo an Däitschland gemaach goufen, goufen immens héich Wäerter u Schadstoff fonnt. D'Regierung a seng Ministèren dierfe sech hei net virun der Verantwortung drécken.

D'Nofro no Wunnengen zu Lëtzebuerg, hei am Land ass konstant héich. Mee mir dierfen net zouloossen, dass de Wunnengsproblem vun haut e Gesondheitsproblem fir eis Kanner vu muer gëtt.

Jo, esou eng al Friche nei opzeparéieren, fir Wunnengen ze bauen, hëlt Zäit. Mee ech hoffe wierklech, dass et elo virugeet mat deem Projet an dass mer an Zukunft nëmme Guddes wäerten héieren. Ëmmer wa vun der Logementskris geschwat gëtt, huelen d'Regierungsparteie gären dëst Beispill zesumme mat Elmen an Diddeleng aus dem Tîrang fir ze weisen, dass eppes gemaach gëtt. Mee et ass evident, dass dës dräi gréisser Projeten de Problem net léisen. D'Demande fir staatlech Wunnengen ass riseg. Si ass méi grouss wéi d'Waardelëschten. An duerfir dierfen déi nächst Joren net nëmmen déi dräi Projekte gekuckt ginn, mee et brauch een och eng richteg Wunnengsoffensiv queesch duerch d'Land.

Wat d'Finanze betrëfft: Jo, dee Projet wäert eis Milliounen kaschten. Mee et ass eppes, wat d'Land a seng Bierger brauchen a wat de Leit zeguttkomme wäert. Dat si mir eise Land schëlleg.

Merci der Madamm Ahmedova fir hire gudder Rapport. A mir Piraten wäerten d'Zoustëmmung zu dësem Projet ginn. Merci.

■ **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président de séance*.- Merci och. Domat si mer um Enn vun der allgemenger Diskussioun ukomm.

An d'Wuert huet elo direkt den Här Wunnengsbauminister, den Henri Kox. Här Kox, Dir hutt d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Henri Kox**, *Ministre du Logement*.- Merci, Här President. Erlaabt mer fir d'éischt, dass ech der Rapportrice fir den ausféierleche mëndlechen, awer och schrëftleche Rapport hei Merci soen. D'Madamm Ahmedova huet de Projet a senger ganzer Komplexitéit hei scho kënnen erklären. An ech wäert duerfir hei net ze vill op déi eenzel Technicitéiten agoen, mee éischter de politesche Volet vun dësem Projet ervirsträichen.

Da wëll ech awer direkt och, éischstens, alleguerten de Riednerinnen a Riedner Merci soe fir hire Baitrag, deels och ganz emotional. Et ass awer och ganz wichteg, dass déi grouss Zoustëmmung hei gi ginn ass vu sämtleche Fraktiounen. An duerfir soen ech hinnen och alleguerten ausdrécklech Merci.

An ech géif dee Merci, dee si gesot hunn, un déi sëllege Pappen a Mammen weiderginn, ech wëll déi net vergiessen, well et hunn hei effektiv ganz vill Ministeren an och Buergemeeschteren un deem Projet geschafft, awer net nëmmen déi. Ech mengen, dat steet stellvertriedend fir alleguerten déi gutt Leit, déi sech hei engagéiert hunn, fir dee Projet kënnen ze realiséieren.

Et sinn heiansdo Froe gestallt ginn, déi wëll ech och lafend afügen, wann ech hei duerch meng Ried ginn.

„Wunne mat der Wooltz“ ass effektiv den zweete grousser Projet d'envergure, dee mer hunn, no

Elmen, deem iwwert de Fonds spécial financéiert gëtt. Et ass jo en Novum, dass mer dat Transparenzhalber och esou maachen. A fir direkt dem Här Goergen ze äntweren: Et ass jo net deem eenzege Projet, dee mer do maachen. Dir hutt virun zwou, dräi Wochen hei eng Motioun gestëmmt, wou nach gréisser esou Projeten ënnerwee sinn. Ënner anere ass Diddeleng virdru scho genannt ginn. Awer et gëtt eng ganz Lëscht. Op där Lëscht ware 17 Projeten, dat heescht, et ass net ee Projet, dee gemaach gëtt, et sinn der eng ganz Rei, déi an nächster Zäit wäerten ugoen.

Ech iwwerschreiw den Dese Projet och an den allgemenge Slogan, dee mer eis ginn hunn, nämlech e cibléierte Wunnengsbau, fir en ëffentlechen, abordabelen an nohaltege Projet kënnen ze realiséieren.

An ech erlabe mer, déi véier Begrëffer nach eng kéier ze erklären. Firwat cibléiert? Cibléiert ass et nämlech aus deem Grond, well mer am meeschten no de Besoine kucken. An d'Besoin sinn natierlech an der Locatioun. An duerfir sinn ech immens frou, hei zu Wolz och haaptsächlech kënnen op Locatioun ze setzen.

(M. Fernand Etgen reprend la présidence.)

An ech kommen herno spéider nach eng kéier zrëck op dee Rôle, deem d'Gemeng hei besonnesch wäert anhuelen.

Dann ëffentlech. Et ass schonn e puermol gesot ginn: Hei entsteet eppes, wat an der ëffentlecher Hand muss bleiwen. Wa mer d'Abordabilitéit iwwer länger Zäit wëllen halen, da muss et och an der ëffentlecher Hand bleiwen. A mir hu leider nach e ganz klengen Undeel hei zu Lëtzebuerg a mir wäerten deem an der Zukunft lues a lues steigere mat lech zesummen, mat de Gemengen um Terrain. Well duerfir hu mer jo de Pacte 2.0, dee mer jo och hoffentlech an zwou Wochen hei wäerte stëmmen.

Dann d'Abordabilitéit. Jo, wa mer e grousser Projet mat vill Locatioun wäerte realiséieren, da brauche mer eng Mixitéit, eng grouss Mixitéit. Dat wäerte mer och garantéieren, dass mer déi Formen iwwert d'Abordabilitéit wäerten upassen. Dat hu mer diskutéiert an der Chamberskommissioun a mir wäerte kucken, dass mer dat och nom Summer kënnen deposéieren, dass mer eeben d'Abordabilitéit nom Akommes vun den eenzelen Leit wäerten upassen, nämlech esou, dass deem Opwand, dee se müssen opbréngen, fir d'Locatioun ze bezuelen, nëmmen esou ass, dass och en dezent Liewe vun deene jee-weilege Schichte vu Leit, déi dohinnerkommen, ka gemaach ginn.

Iwwert d'Vente ass geschwat ginn. Och eng Vente wäert kommen an der Emphyteose, awer och mam Réckkafrecht, wat e ganz wichtige Punkt ass.

An nohalteg am dräifache Sënn: eng kéier beim Bau, beim Ënnerhalt a bei der Längt vun der Abordabilitéit. Mir hu jo gesot, dass mer dat ganz laangfristeg hei wäerten halen, déi ëffentlech Wunnengen, déi hei entstinn.

Dann: „Wunne mat der Wooltz“, d'Zukunft vu Wolz hëlt Form un. An dat ass och de Slogan vun hinnen do uewen am Norden. An ech wëll ganz kuerz just nëmmen d'Eckdaten dovun soen. Dir wësst, et ass e Site vu 25,5 Hektar. Et ass eng al Industriebrooch, déi revaloriséiert gëtt, an et wäerten ëm déi 833 Wunnengen, soe mer 850, wa mer herno fäerdeg sinn, entstoen. A mir wäerte probéieren, 70 % an der Locatioun ze hunn, an dat steet och esou am Projet de loi dran.

Mir hunn de Projet de loi ... An et sinn a sech zwee Projeten, well mer och déi Transparenz wollten hunn. Den éischte Projet de loi ass d'Sanéierung. Ech kommen herno nach eng kéier op d'Sanéierung zrëck. An dann den zweete Projet ass den eigentleche Wunnengsbau. An d'Madamm Rapportrice, d'Madamm Ahmedova, huet et jo virdrun erkläert, et sinn a sech siwe PAPen. Sechs Wunnengs-PAPen an een ëffentleche PAP, wou mer virun zwou Wochen de Grondstee geluecht hunn, wou eng Maison relais, wou eng Schoul, wou eng Sportshal, wou wierklech d'Integratioun vun der Populatioun herno komme wäert, well déi grouss Schoul, déi do entsteet, rassembleiert alleguerten d'Leit oder d'Kanner, besser gesot, vu Wolz, déi an der Stad Wolz kënnen wunnen.

Dat Ganzt ass net ohne. Jo, et kascht Suen. D'Sanéierung: 126,5 Milliounen. De Logementsdeel elo fir déi éischt dräi PAPen: 159 oder 160 Milliounen. Alles an allem: 286 Milliounen. Dat heescht, wéinst der Transparenz, wéinst herno och der Kontroll - wat ass dee Wunnengsbau, wat kascht deem eis? -, dass mer dat och kënnen genau analyséieren. An duerfir hu mer och déi Transparenz gewielt.

Et ass jo net den éischte Site, dee mer sanéieren. An et ass virdrun e bëssen iwwert d'Sanéierung geschwat ginn. De Belval war en éischten esou gréisser Site, dee mer sanéiert hunn. De Feeler war deemools beim Belval - fir mech jiddefalls, wann ech dat elo réckbléckend kucken -, dass mer do awer d'Abordabilitéit e bësse vergiess haten an deem ganze Site. Am Ufank, wéi mer ugefaangen hunn um Belval, ass villes an d'Vente gaangen,

wou mer awer elo amgaange sinn, och mat der Suessemer Gemeng ze kucken, fir dat awer elo peu à peu nozehuelen an och eng gréisser Abordabilitéit eranzekréien, wou och de Wunnengsgebaier an d'ëffentlech Hand wäerte kommen. An dat ass ganz wichteg.

Diddeleng steet virun der Dier. Schëffleng steet virun der Dier. Wolz ass dat, wat mer haut da wäerte stëmmen.

A wann ech iwwer Sanéierung schwätzen, da muss ech awer soen, jo, dann hu mer an der Vergaangenheet vläicht net genuch op d'Ëmwelt gekuckt. An ech ginn haut jo ganz vill domat konfrontéiert, dass de Wunnengsbau ze vill géif no der Ëmwelt kucken. Dass mer haut Problemer mat der Biodiversitéit hunn, ass net nei. Mir hunn et esouwuel mat der Flora, also mam Gréngs, awer och mat den Déieren ze dinn. Dat heescht, mir müssen haut och oppasse beim Wunnengsbau, wa mer Projeten an d'Natur setzen, egal wou et ass, dass mer och den zukünftige Generatiounen keng weider Käschen operleeën, wa si an Zukunft musse Reparaturkäsche maachen, fir d'Biodiversitéit opzefänken.

Duerfir musse mer haut u muer denken. A wa se fréier un haut geduecht hätten, hätte mer vläicht déi Käschen net esou ze droen, déi mer müssen droen, wa mer haut déi Sanéierung musse maachen, déi extreem opwenneg ass. Jo - et ass virdru vun der Madamm Oberweis gesot ginn -, et gëtt eng ganz Rei Methodiken, déi hei gewielt gi sinn. An Dir hutt eng Fro gestallt, ech kann déi awer elo hei net stante pede beäntweren. Ech wäert dat awer noliwweren. Et ass en Deel vun deem Buedem, dee wäert sanéiert ginn. Wou deem higefouert gëtt, dat läit an der Kompetenz vum Ëmweltministère. Ech wäert lech dat awer noreeche, fir do awer och Transparenz ze hunn.

D'Käsche sinn en Deel, dee beim Wunnengsbau wichteg ass. D'Käschen, déi musse rasonabel bleiwen. Duerfir ass en Equiliber, dee gesicht muss ginn tëschent der Densitéit an och dem Opwand, dee mer bedriewen. Mir haten déi Diskussiounen, wéi mer elo zu Elme waren, wou mer dat um Site gekuckt hunn - och do hate mer en éischte Projet de loi, deem a sech just de PAP 1 beinhaltet -, do hate mer iwwert d'Densitéit rieds. Mir wäerten do nach am zweeten, am drëtten PAP mat der Gemeng zesumme konstruktiv kucken, fir och d'Densitéit, fir dee Rapport tëschent Wunnengsbau an ëffentlechem Raum, deem entsteet Well mer vill müssen investéieren an den ëffentlechen Raum. Mir wëlle jo eng Rückeroberung vum ëffentlechen Raum. Mir wëllen, dass d'Leit dat erëm kënnen profitéieren. An duerfir, wa mer vun Densitéit schwätzen, geet dat einher mat der Liewensqualität. An duerfir ass et wichteg, dass dat an de Pacte Logement 2.0 eragefloss ass, dass mer eis do zesumme mat de Gemenge Gedanken maachen: Wéi kënnen mer dat gestalten? A wéi kënnen mer déi Densitéit esou gestalten, dass dee Raum, deem entsteet, oder deem ëffentlechen Raum och vun de Leit ka genotzt ginn?

An dat hu se jo hei zu Wolz ganz gutt fäerdegbruecht, well se ganz vill duerno gekuckt hunn - éischstens bei der Sanéierung vun der Wolz selwer, bei der Revaloriséierung vun dem Gréngs ronderëm -, dass dat Integratiivt vun deem ëffentlechen Raum mam Wunnengsbau gekoppelt gëtt an dass de Verkéier méiglechst aus dem Quartier erausgehale gëtt, fir sech dann och do kënnen fräi ze bewee-gen.

An et ass virdru vun der Gare geschwat ginn. Also d'Gare ass wierklech net wäit ewech dovun. Et gëtt e multimodale Site, deem do entsteet, mat Bus, mat Zuch, soudass do déi Komplexitéit vun der Mobilitéit a sech ganz gutt wäert goen.

Et gëtt och Privatberäicher, wou déi Densitéit eng Roll gespillt huet. Huel d'„Rout Lëns“ zu Esch. Dat ass e private Promoteur, deem do baut. A wann Der do iwwert d'Densitéit schwätzt, deem huet do eng ganz héich Densitéit. Firwat? Majo soss ass dee Site net ze sanéieren. Dann ass och dee Site ganz schlecht vun engem privaten a wirtschaftleche Gesichtspunkten ëmzesetzen. An duerfir musse mer eis och bei ëffentlechen Suen, déi mer an de Wunnengsbau investéieren, mat der Densitéit ausernersetzen.

An et ass vill hei driwwer geschwat ginn: Wat heescht dat fir Wolz? Wat heescht dat fir Wolz, wann et wiisst, wann et nach esou séier soll wuesen? Ech hunn awer gekuckt - an dat hate mer jo och an der Logementskommissioun gekuckt -, déi dräi grouss Projeten e bësse verglach, wéi se an deene leschte 15 Joer gewuess sinn. An do kann ech fir Kiele soen: Dir sidd ëm 1.500 Awunner gewuess, ëm 24 %, esou änlech wéi d'Bevëlkerung am Land. Wolz ass och ëm 1.500 gewuess, ëm 27 %. An Diddeleng ass ëm 3.500 gewuess, ëm 17 %.

Dat heescht, wat bréngen elo déi nei Projeten, déi dohinnerkommen? Bréngen déi eng Explosioun vun der Bevëlkerung? Nee, net onbedéngt. Et ass jo och do gewollt mat den Awunner, mat de Gemengeresponsabelen, dee Wuesstum esou ze steieren. Mir kënnen séier gären iwwert d'Schnellegkeet vun deene Projekte schwätzen. Mir müssen awer och dat In-

tegratiivt vun der Gemeng mat de Gemengeleit, mat de Leit ugoen, fir dass déi Leit, déi zukünfteg dohinner wunne kommen, och ideal kënnen integréiert ginn. An dat gëtt op deenen dräi Sitte mat deene jeeeweilege Gemengen diskutéiert. An do ass fir mech nach Loft no uewen, awer mir müssen dat gemeinsam ugoen. An duerfir ginn ech och dovun aus, dass mer déi Projeten do och am gudden Konsens kënnen eropsetzen.

Dann en Aspekt, dee mer awer u Wolz extreem gutt gefält: dass se sech eng Visioun ginn hunn. An et ass net onbedéngt d'Regierung, déi dat gesot huet do uewen. Nee, si hu sech selwer am Bottom-up déi Visioun ginn. An et ass virdrun dovun geschwat ginn, véier Aspekter. Ech mengen, de Max Hahn, wou ech elo grad opkucken, huet dat nach eng kéier speziell gesot, déi véier Aspekter: Économie circulaire, Concept énergétique, Urbanisme a Gestion des déchets. Dat sinn Erausforderunge fir d'zukünftige Generatiounen. Awer haut musse mer eis Gedanken driwwer maachen, wéi mer dat bauen a wéi mer dat och ëmsetzen. An ech mengen, dass dat do exzellent gelongen ass.

An duerfir sinn ech immens zouversichtlech, dass déi Dynamik do entsteet, dass do och Aarbechtsplaze wäerten entstoen an dass deem Impuls fir d'Regioun wierklech ukënnit douewen am Norden. An duerfir sinn ech immens frou, fir dat hei nach eng kéier kënnen ze betounen.

Da wëll ech awer net ofschléissen, ouni d'Gemeng ausdrécklech hei an de Vierdergrond ze stellen. An déi Roll vun der Gemeng Wolz an deem ganze Projet ass wierklech exemplaresch. Si huet Facilitateur gespillt. Si spillt Katalysater, si spillt de Rassembleur bei ganz ville Projeten. Ech wëll déi aner Gemengen elo hei net manner ervirbréngen oder soen, dass si dat vläicht net maachen. Ech wëll awer soen, dass Wolz hei ganz exemplaresch virgeet. An do solle mer vläicht alleguerten dann och vun hinne léieren. Och dat ass jo déi Best Practice, déi mer wëllen iwwerall mat eriwwerbréngen. Si hunn dee soziale Volet, deem se an der Gemeng nogaange sinn. An den Emile Eicher huet et gesot, et sinn anerer, déi et hei gesot hunn, dat ass awer ganz wichteg. A si stellen de Mënsch an de Mëttelpunkt. Si probéieren, dat scho visionär unzegoen: Wéi kréie mer déi Leit beschtméiglech integréiert? Si hunn zum Beispill e Kümmerer mat agestallt - also dee Begrëff gëtt et an Däitschland -, fir dee Facilitateur ze maachen, fir ze kucken: Wat maache mer mat deenen neie Bierger? Wéi kréie mer se beschtméiglech an eis Veräiner, an eis kulturell Veräiner, an déi sportlech Veräiner integréiert? An duerfir sinn ech ganz iwwerzeugt, dass dëse Projet wierklech ganz nohalteg an der Regioun wäert e Signal setzen.

An duerfir sinn ech och immens frou, dass déi ganz, ganz, ganz breet Zoustëmmung hei zum Projet gi ginn ass an och e ganz gutt Signal an den Norde schéckt. Dëst ass e Projet, dee cibléierte Wunnengsbau mécht, deem ëffentlech ass, deem abordabel an nohalteg ass.

An duerfir soen ech villmools Merci.

■ **M. Fernand Etgen**, *Président*.- An ech soen dem Här Wunnengsbauminister Henri Kox villmools Merci. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7798. Den Text steen am Document parlementaire 7798².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7798 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsche et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Da kéime mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7799. Den Text steet am Document parlementaire 7799².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7799 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

An och hei maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

An domadder ass dëse Projet de loi och eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber och hei d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

12. 7829 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 20 juin 2020 portant : 1° dérogation temporaire à certaines dispositions en matière de droit du travail en relation avec l'état de crise lié au Covid-19 ; 2° modification du Code du travail

Mir kommen elo zum Projet de loi 7829, enger Ofännerung vum Aarbechtsrecht. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht.

An ech ginn direkt d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Georges Engel. Här Engel, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

■ **M. Georges Engel (LSAP), rapporteur.**- Merci, Här President. Dëse Gesetzesprojet gëtt am Kader vun der Coronakrisebewältigung nach eng kéier gebraucht, an et gëtt fir d'zweete kéier eng Verlängerung vun den temporären Dispositiounen vum Artikel L. 585-6 vum Code du travail, déi mer schonn den 20. Juni 2020 agefouert hunn.

An deem Kontext vun der Coronakris a fir während dëser Kris auszehëlfen, war et esou, dass verschidde Betriber hire fréiere Mataarbechter, déi a fréizäiteger Pensioun waren, ugebueden hunn, fir zrëck schaffen ze kommen. An d'Gesetz huet gemaach, datt se dat konnte maachen ouni Verloscht vun hire Rechter op hir Fréipensiounsvirdeeler.

Mat der Evolutioun vun der Pandemie kouw et dunn Enn d'lescht Joer zu enger Erhéijung vun de covid-positive Fäll an och zu engem Manktem u Personal an de Spideeler an an de Gesondheitsstrukturen, soudass d'Gesetz vum 19. Dezember 2020 déi temporär Dispositioun bis den 30. Juni 2021 verlängert huet.

Dobäi kouw, dass dës Dispositioun net fir all Salariéé gegollt huet, mee just fir d'Salariéen aus dem Gesondheitssektor, de medezinneschen Analyse-laboratoiren an dem Hëllef- a Flegesektor, déi am meeschte betraff waren.

D'Gesetz huet och virgesinn, dass de Salarié, dee virun der fréizäiteger Pensioun an engem vun dëse Secteure geschafft huet, net méi verflcht war, bei säi fréiere Patron zrëckzegoen. Si kënnen eng Aarbecht bei engem anere Patron, engem neie Patron aus dësem betraffene Secteur ophuelen.

Haut gesäit d'Gesondheetssituatioun natierlech besser aus. Mee de Mangel u qualifiziertem Personal ass natierlech nach ëmmer do a wäert och nach eng Zäitche bestoe bleiwen. Dobäi kënn och nach, dass an de leschte Méint ganz vill geschafft ginn ass an dat Personal och eng kéier muss Congé huelen. A fir deenen och d'Recht op Congé ze garantéieren, gëtt déi Mesure hei nach eng kéier verlängert, an dat bis den 31. Dezember 2021. An et wäert och esou sinn, dass dëst Gesetz den Dag nom Enn vun der aktueller Bestëmmung a Kraaft trëtt, fir all legal, juristesche Viden ze vermeiden.

Den Depot war den 1. Juni. De Rapport ass à l'unanimité an der Aarbechtskommissioun den 21. Juni ugeholl ginn.

Ech soe Merci fir d'Nolauschteren an ech ginn den Accord vun der LSAP.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- An ech soen dem Här Rapporteur Georges Engel villmools Merci a ginn d'Wuert un den éischten ageschriwwene Riedner, den honorabelen Här Marc Spautz.

Discussion générale

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- Merci, Här President. Och merci dem Rapporteur, dem Här Georges Engel, fir säin ausféierleche Rapport, souwuel mëndlech wéi schrëftlech. Deem ass u sech näischt bäizefügen.

Et ass eng gutt Saach, dass dat elo nach verlängert gëtt bis den 31. Dezember, obwuel et bedauerlech ass, dass et muss verlängert ginn, well mer eeben nach ëmmer an där Situatioun sinn, an där mer sinn. Mee et ass wichteg, dass mer domat d'Versuergung kënnen oprechterhalen. An et ass och wichteg, dass deene Leit hir Rechter domat erhalen bleiwen.

Här President, erlaabt mer awer nach eng Remark un lech: Ech géif awer en Appell maachen, mir sinn an enger Covidsituatioun, mir kéinten hei an der Chamber och e CovidCheck maachen, da bräicht een net allkéiers nach mat deene Masken do setzen ze bleiwen. An ech géif do e groussen Appell maachen.

Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Spautz. An ech kann lech berouegen, mir sinn amgaang, déi Situatioun ze analyséieren. An duerfir brauche mer awer d'Totalitéit vun de Membere, déi bei deem doten Exercice matmaachen an dat u sech deelen. A mir wäerten dat den nächsten Donneschdeg och nach eng kéier an der Conférence des Présidents zur Sprouch bréngen. Merci villmools fir déi Remark, Här Spautz. An ech ginn d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Carole Hartmann.

■ **Mme Carole Hartmann (DP).**- Merci, Här President. Merci och dem Rapporteur fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport. Dës Verlängerung, déi fënn och d'Zoustëmmung vun der Demokratescher Partei. Déi Leit, déi hei concernéiert sinn, sinn houvreg drop, fir en Deel dovunner ze sinn, fir kënnen ze hëllefen an där schwiereger Situatioun, an där mer hei sinn. Ech mengen, et ass wichteg, dass mer hei déi Mesure nach verlängere bis den 31. Dezember, fir dass mer eeben op déi Leit am Gesondheitssektor kënnen zrëckgräifen, déi eis an dëser Situatioun hei nach kënnen hëllefen.

Merci.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Hartmann. Da ginn ech d'Wuert weider un den honorabelen Här Carlo Back. Här Back, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Carlo Back (déi gréng).**- Merci, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, jo, merci un de Rapporteur fir d'Presentatioun an d'Erklärungen zu dësem Projet de loi. Et geet, wéi gesot, ëm eng zweet Verlängerung vun dësem Gesetzestext, wat jo och e bëssen de Problem vun de Ressourcen am Gesondheitssektor weist.

Dës kéier, wéi gesot, limitéiert den Text sech nach eng kéier op de Secteur vun de Gesondheitsberoufer, also vun de gesondheetleche Soinen an Hëllefen an och vun de medezinneschen Analysen. Mir hu mussen op dës Persounen, déi an der Prereträite sinn, zrëckgräifen, fir datt eise Gesondheetssystem an dëser Pandemieperiod nach konnt weider fonctionéieren an och weider ka fonctionéieren, well mir jo net wëssen, wéi et elo virugeet mat der Pandemie. Duerfir diskutéiere mir jo och haut iwwert dësen Text.

Dësen Text an och déi zwee viregt Texter hu virgesinn, datt den Employeur, dee Persoun mat dem

Prereträitesstatus ugestallt huet, eng Lëscht vun de betreffende Persounen un de Ministère du Travail viruschéckt. Duerfir wollt ech nofroen, ob de Minister eis kéint Donnéeën ginn iwwert d'Unzuel vun de Persounen, vläicht och d'Qualifikatioun, déi an deenen zwou viregte Perioden vun dësem Projet de loi betraff waren, virun allem déi Persounen, wéi gesot, déi am Gesondheitssektor agesat goufen. Dëst si wichteg, weesentlech Informatiounen, fir den Asaz vun dëse Professionnels de la santé am Kader vun der Réserve sanitaire kënnen ze dokumentéieren, ze chiffriieren an och ze honoréieren

Dat ass wichteg virun allem, fir kënnen ze estiméieren, wéi vill esou eng Réserve sanitaire ka bäidroen, fir eng Pandemie, esou wéi mir se bis elo erlieft hunn, ze meeschteren, a virun allem och, wéi dës Réserve sanitaire kann dozou bäidroen, fir nächst Pandemien - hoffentlech keng, mee et weess ee jo net, wéi et virugeet -, op d'mannst grad esou effikass ze meeschteren.

Dëst gesot, ginn ech och den Accord vun der grénge Fraktioun a soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Back. An ech ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Jeff Engelen.

■ **M. Jeff Engelen (ADR).**- Merci, Här President. Ech wëll dem Här Georges Engel en häerzleche Merci soe fir säin ausféierleche schrëftlechen a mëndleche Rapport. Ech mengen, et ass alles gesot. Ech wëll deem näischt bäifügen. Et ass leider erëm eent vun deene ville Gesetzer, déi am Kader vum Corona an eng Verlängerung mussen gestëmmt ginn. An ech géif eis all wënschen, datt et déi lescht wieren, mee ech mengen, loosse mer Holz upaken a virsiichteg sinn. An ech ginn domadder den Accord vun der ADR zu dëser Verlängerung vun dësem Gesetz.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Engelen. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Merci, Här President. Dat heiten ass erëm esou eng Situatioun: „Und täglich grüßt das Murmeltier.“ Mir verlängeren haut jo net nëmmen e Gesetz, mee erëm eng ganz Hickecht. Ech hoffen, änlech wéi meng Virriedner, datt mer déi net nach eng kéier mussen verlängeren an datt mer hei endlech derduerch sinn. Merci fir den exzellente schrëftlechen a mëndleche Rapport vum Rapporteur.

An domadder ginn ech eisen Accord.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Clement.

An d'Regierung huet d'Wuert, den Här Vizepremier an Aarbechtsminister Dan Kersch.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Dan Kersch, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire.**- Merci, Här President. Merci och menge Virriedner an och dem Rapporteur fir säin exzellente Bericht. Ech mengen, dat meescht ass gesot.

Ech wollt vläicht soen, dass mer selbstverständlech och am Gesondheitsberäich, esou wéi och an anere Beräicher vun der Aarbechtswelt, natierlech och Ausfäll ze verzechnen haten. Duerfir ware mer natierlech frou, fir op déi Leit, déi schonn an der Prereträite sinn, kënnen zrëckzegräifen.

Et muss een awer vläicht och ervirsträichen, dass dee System vun der Prereträite jo och e Lëtzebuerger Unikum ass. Dat ass eppes, wat et am Ausland ënnert där Form net gëtt, ëmsou méi ware mer frou, dass d'Leit sech fräiwëlleg gemellt hunn, fir dann anzესprangen. An et war evident, dass et d'Zil war, se doduerjer net ze penaliséieren. An duerfir hu mer dat Gesetz hei deemools, mengen ech, jo an Unanimitéit gestëmmt.

D'Fro ass komm, wéi vill Leit u sech dann dovunner profitéiert hunn. Ech hunn dat nogekuckt. Esou wéi d'Gesetz et verlaangt huet, hu 40 Leit dat dann och bei eis gemellt, dass se an där Situatioun wieren. Mir hunn awer och bei der Sécurité sociale nogefrot, an déi schwätze vun 90 Leit. D'Wourecht wäert dann iergendwou an der Mëtt leien tëschent 40 an 90 Leit, déi vun dësem System hei profitéiert hunn. Ech hoffen, dass ech domadder d'Fro, déi jo och an der Kommissioun gestallt gouf, da beäntwert hunn.

Villmools merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Minister Dan Kersch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7829. Den Text steet am Document parlementaire 7829².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7829 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domat ass dëse Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain (par Mme Josée Lorsché), Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

13. 7830 - Projet de loi portant modification de la loi du 19 décembre 2020 portant dérogation temporaire à l'article L. 121-6 du Code du travail

Als nächste Punkt hu mer de Projet de loi 7830, eng weider Ofännerung vum Aarbechtsrecht. An de Rapporteur ass eng weider kéier den honorabelen Här Engel.

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

■ **M. Georges Engel (LSAP), rapporteur.**- Merci, Här President. Och dëse Gesetzesprojet huet erëm eng kéier direkt mat der Coronakrisebewältigung ze dinn. Et ass e Gesetzesprojet, deen déi temporär Dispositiounen vum Artikel L. 121-6 vum Code du travail verlängert, déi am Gesetz vum 19. Dezember 2020 scho gestëmmt goufen.

Et ass esou, dass d'Aarbechtsrecht virgesäit, dass, wann e Salarié krank ass oder wann en net op d'Aarbecht ka goen, dësen direkt den éischten Dag de Patron iwwer seng Absence muss informéieren, mee awer och dem Patron e Certificat vum Dokter, fir seng Aarbechtsonfäegkeet ze bestätegen, muss liwweren, an dat spéitstens den drëtten Dag vu senger Absence. Just esou ass de Salarié dann och géint Entloossunge geschützt.

A während deene leschte Méint konnt den Isolatiouns- oder de Quarantänsertificat awer net esou séier ausgestellt ginn, datt déi Dräi-Deeg-Reegel och ëmmer konnt agehalen ginn. Duerfir gouf da mam Gesetz vum 19. Dezember 2020 d'Period, fir dee Certificat d'incapacité de travail anzerechen, vun dräi op acht Deeg verlängert, an dat bis den 30. Juni 2021, fir esou Entloossungen ze vermeiden a fir de Salarié net an eng schwiereg Situatioun ze bréngen.

Dës Dispositioun, déi mer den 19. Dezember geholl hunn, déi bleift haut awer och weiderhin noutwendeg, well déi Dräi-Deeg-Reegel nach net ëmmer ka garantéiert ginn an zousätzlech och elo méi op Schnelltester zrëckgegraff gëtt, wou och d'Situatioun entstoe kann, datt et méi laang wéi dräi Deeg dauert, bis de Salarié sengem Patron e Certificat ka liwweren. An duerfir gesäit dëse Gesetzesprojet vir, déi aktuell Bestëmmungen elo ze verlängeren an dat bis den 31. Dezember vun dësem Joer.

Den Depot war den 1. Juni. De Rapport gouf à l'unanimité an der Aarbechtskommissioun den 21. Juni ugeholl.

Ech soe Merci duerfir an ech soe Merci fir d'Nolauschteren an ech ginn den Accord vun der LSAP.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Ech soen dem Här Rapporteur Georges Engel villmools Merci a ginn d'Wuert weider un den éischten ageschriwwene Riedner, den Här Marc Spautz.

Discussion générale

■ **M. Marc Spautz (CSV).**- Merci, Här President. Och e grouse Merci un den Här Engel fir déi Erklärungen, déi hie ginn huet, an dee Rapport, deen e gemaach huet. Ech mengen, wat een och muss ënnersträichen, dat ass bei deenen Avisen, déi virleie vun de Berufschamberen, dass souwuel vun der